

J.A.V. SEKTORIJE RUSAI PAŠOVĖ 2 ŽMONES

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE KATALIKŲ LIUDIJIMUS IŠVIETINTIEMS

Reikalauja informaciją apie šeimyninius ir bažnytinis tremtinio santykius

(“Naujienu” korespondento pranešimas iš Europos)

Patikslinant USA katalikų organizacijos emigracijos reikalais teikiamas žinias, papildomai čia pridėjame jų registracijos blankos nuorašą. (Visa blanka spausdinama ketvirtame šios dienos “Naujienu puslapyje”). Blankoj reikalaujami asmens duomenis apie jo gimimo vietą, adresą, amatą, mokslo laipsnį ir t.t. O blankos gale lotynų kalba yra toks priedas:

ANOTATIONES PAROCHI LOCI

1. Vita moralis qualis est:
exemplaris bona suspecta scandalesa
aedificans indifferens non-bona ignota parrocho
2. Utrum officia religionis et status adimpleat:
affirmative negative
3. Vita conjugalis (si de vinculo junctis agitur):
matrimonium ecclesiasticum concubinatus
contractus civilis bigamia
4. Utrum commendatur a parrocho et quibus ex rationibus

(locus sigilli)

(Parochus loci)

REKOMENDUOJA TREMTINIŲ STOVYKLOS KLEBONAS

Į paskutinius lotynų kalba surašytus klausimus turi atsakyti vietos tremtinių klebonas. Jis, atsakęs vienaip ar kitaip į tuos klausimus, pats tiesioginiai tą užpildytą registracijos lapą pasiunčia sakyta organizacijai.

Kaip matome iš tų klausimų, lotynų kalba rašyti, visa rekomendacija priklauso nuo to, kiek tikybiškai yra uolus savo pafeigose tikintysis ir koks jo šeimyninis gyvenimas, tai yra, ar jisai bažnytinis ar civilinės metrikacijos kelis yra susituokęs, tai yra vedęs, ar susidėjęs gyvena, ar iš viso palaidai gyvena.

Toliau jau seka klebono viena ar kita rekomendacija.

TIKYBA NETURI BŪTI KLIOTIMI ĮVAŽIUOTI Į J.V.

Suprantama, kas visiškai pasiduoda katalikų bažnyčios globai, tie turi prisilaikyti ir tos bažnyčios nustatytų dėsnių. Tai yra bažnyčios vidaus reikalas, bet ne valstybės.

Tik tenka spėti, kad emigracija į J. V. A. nebus monopoliniu keliu vykdoma vien pro tikybinų organizacijų klebonų vartelius?

Tokiame atsitikime, USA Laisvės statula, stūksanti New Yorko uoste, skelbiantį savo užrašais *vismens laisvę* ir kviečiantį *pase save visus nusikrautusius, laisvę praradusius vykti į tą šalį, nesiderintu su tais klebonų varteliais*. Tenka tikėti, kad neabejotinai bus dar ir kitos galimybės emigruoti į USA, ne vien tik tikybinų organizacijų klebonų rekomendacijomis.

VIENA ORGANIZACIJA NEGALI GAUTI MONOPOLIO

Juo labiau, kad USA yra visiškai tikybinė tolerancija ir laisvė. Ir dar daugiau, tenai tikybinės organizacijos, jų tarpe ir katalikai, neturi tokios politinės organizacijos, kuri apjungtų visus katalikus.

Š. Amerikos stambiausių politinių organizacijų, būtent demokratų ir republikonų, narių tarpe esama įvairių tikybių žmonių ir jokia bažnyčia nedraudžia vienai ar kitių politinių organizacijų tapti na-

riais. O turbūt tų narių tarpe esama ir tokių, kurie tikybiškai yra visai indiferentūs, arba šiame atsitikime visai laisvų pažiūrų.

Tai net sunku sau įsivaizduoti, kad tremtinių emigracijos reikalai į U. S. A. būtų monopoline teise pavedti vien tik tikybinėms organizacijoms, tai yra, kad tik jos turėtų išimtiną teisę duoti atestaciją apie tinkamumą atrenkanti kandidatus tai emigracijai.

LIETUVOJE CIVILINĖS METRIKACIJOS NEBUVO

Visai jau kitas reikalas tiems, kurie pasiduoda išimtinai tikybinų organizacijų globai, tai jau jų vidaus išimtinis reikalas, o globai pasidavusių — asmens reikalas.

Be vienaip ar kitaip atsitikimais, čia reikalingas būtinas aiškumas. O ypač tasai aiškumas yra būtinas lietuviams. Lietuvoje neveikė civilinės metrikacijos įstatymas. Dėl šito visą metų buvo kilę daug painiavų ir nesupratimų. Sakytime, kas vedė katalikų bažnytinėms apeigoms ir kas tenai tas vedybas įregistruo, tai tokios vedybos skaitėsi aiškinamos, katalikų bažnyčia ištuoktųjų nepripažįsta.

Tai šeimos tarpe kilus didesniams nesupratimams, arba jie turėjo kentėti, arba išsiskyrsiai turėjo gyventi, bet gi katalikų bažnyčios visvien buvo skaitomi vedusiais.

Jei kas norėjo formaliai anuomet Lietuvoje išsiskirti, tai galėjo padaryti tik tikybiškai pakeitus, ir tai abipusiai susitarus. Jei tokio susitarimo neįvykdavo, tai toksai klausimas pasilikdavo neišspręstas.

AMERIKOJE VEIKIA CIVILINĖ METRIKACIJA

Tokių atsiskyriusių, arba separacinių gyvenančių nemaža esama ir tremties gyvenime. Katalikų bažnyčios akimis žiūrint, jie yra smerktini ir suprantama tokiu atveju iš klebonų reikiamos rekomendacijos negalės gauti, tuo pačiu jiems kelias į USA emigruoti būtų užkirstas, nors šiaip visais požiūriais yra dori žmonės.

Gi civilinė metrikacija tiek USA, tiek visame kultūringame pasaulyje viename ar kitame pavidale veikia ir išsiuo-

Iteikia skundą prieš Rusiją

Jungtinių Tautų organizacijos sekretoriui Trygve Lie (po dešine) iteikiama formalus raštas, kuriuo Rusija kaltinama kaip taikos ardytoja. Stovi iš kairės: Kpt. Guy Mallard, pranešė užsienių reikalų ministerijos pareigūnas; Kenneth Jameison, britų pareigūnas; Tom Power, J. V. valstybės sekretoriaus asistentas, ir Lie.

“NAUJIENŲ” KORESPONDENTAS PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ

Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas atvyko į Socialistų Kongresą Paryžiuje

“Naujienu” korespondentas, redaktorius įgalijotas, yra akredituotas prie Jungtinių Tautų ir turi teisę įėti į visus tarptautinės organizacijos posėdžius.

Jis prieina prie protokolų, nutarimų ir gauna visą informacinę medžiagą.

LSDP ATSTOVAS SOCIALISTŲ KONGRESE

Rugpjūčio 29 dieną į Paryžių atvyko Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas, kuris seks Jungtinių Tautų asamblėjos darbų eigą ir, be to, dalyvaus tarptautiniame socialistų kongrese.

Kaip komunistai apgaudinėja

BERLYNAS, rugs. 30 d. — Dresdene sovietų pareigūnai vokiečių jAV traukinių paverčia sovietišku ir siunčia į Berlyną “Stalino dovaną”, tvirtina New Yorko leidžiamas “Neue Volkszeitung.”

Vieną dieną Rahnsdorf, (Berlyno apylinkių) gyventojai gavo įsakymą paskubomis pripildyti 20 vagonų jAV. Vagonai tuojau buvo pripildyti ir užplombuoti.

Vagonai buvo nuvežti į Dresdeną. Tem jie buvo atiduoti dviejų rusų, trijų vokiečių ir trijų geležinkelių policininkų žinion.

PRIMUŠA SOVIETISKUS ANTSPAUDUS

Dresdeno stotyje vokiškos plobos buvo nulupinotos ir jų vieton primuštos sovietiškos.

Pirma ant vagonų buvo uždėtas “SSSR zona” ženklas, o Dresdene šis ženklas panaikin-

kusieji per teismus tuo pačiu civilinės metrikacijos įstatymu nėra nei smerkami, nei teismų baudžiami, nei nedorėliais nėra skaitomi, ar kitu koku nors būdu smerkami. Tai, rodos, niekas iš jų negalėtų teisės atimti kitur, o šiame atsitikime į USA emigruoti.

Veliausios žinios

—Jei keturi Amerikos kareiviai būtų paleidę šūvius į sovietų karį, šaudžiusį į amerikiečių sektorių, tai būtų kilęs kruvinas incidentas, sako paskutiniai radijo pranešimai iš Berlyno.

—Thomas Dewey sako, kad su Rusija jis santykiaus kaip lygus su lygiu; jis nedarys jokių nuolaidų komunistams ir neleis sovietų valdžiai niekinti ir tyčiotis iš J. Valstybių. Dewey pradžėje remti Jungtines Tautas, taisyti jų netobulumus, gyvė Marshallo planą ir rekomendavo Europos Federaciją.

—Thomas Dewey sako, kad Trumanas nekreipia jokio dėmesio į Kiniją. Jis tvirtina, kad reikia teikti žymiai didesnę pagalbą šiam J.V. draugui.

—Prancūzijos komunistai skelbia, kad jie nekovo prieš sovietų Rusiją net ir tuo atveju, jei sovietų karo jėgos pulktų Prancūziją, sako paskutinis komunistų vadų pareiškimas.

—Senatorius Gurney vakar išstis valandą kalbėsi su Ispanijos diktatoriumi Franko. Senatorius pareiškė vilties, kad netolimoje ateityje būtų atnaujinti geri santykiai su Franko valdoma Ispanija.

—Federalinė komisija nutarė laikinai sustabdyti naujų televizijos stočių statymą.

—Hyderabadas sutiko įsijungti į Indijos valstybę, šiuo reikalu jau pasiūtį dokumentai į centralinę valdžią.

—Philadelphijoj golfo sviedinys pataikė 28 metų Stella Lulis galvon, nuo smūgio ji mirė.

—New Yorko mirė Mrs. Edith Kermit Roosevelt, Theodoro Rooseveltto našlė.

—Aviacijos vadovybė uždraudė F-84 lėktuvams pakilti, kol nebus išaiškintos paskartojamų nelaimių priežastys.

—Iškamšinių valdžių atstovai Londone pasakoja, kad sovietų Rusija nenori pasitraukti iš Jungtinių Tautų. Rusija apleistų tarptautinę organizaciją, jei asamblėja lieptų atšaukti Berlyno blokadą.

PRAŠO PRIIMTI J.A.V. PLANĄ ATOMO ENERGIJOS KONTROLEI

Du sovietų kariškiai įvažiavo į amerikiečių sektorių ir šaudė į civilinius gyventojus

BERLYNAS, rugs. 30 d. — Du sovietų kariškiai įvažiavo į amerikiečių sektorių Berlyne ir paleido kelis šūvius į vokiečius. Nustatyta, kad rusai sužeidė du vokiečius. Sužeistų skaičius galėjo būti didesnis, nes vokiečiai išbėgiojo.

Pasigirdus šūviams, ten tuojau skubėjo keturi J. V. karo policininkai. Jie pastebėjo rusų jau visai prie sektorius sienos. Sovietų kariškis paleido dar tris šūvius ir nuėjo į savo sektorių. Netrukus prie sienos atėjo kitas rusas ir pareikalavo grąžinti amerikiečių sektoriuje likusį motorciklą.

Amerikiečiai pareikalavo, kad pasiaiškintų apie šaudymą. Sovietų karys pasakė, kad jis gali nušauti tiek Amerikos karių, kiek jis nori, bet jis jų šaudyti nenori. Amerikiečiai motorciklo jam neatdavė, kol neišaiškins incidento.

Susišaudymo vieton tuojau atvyko visa eilė vokiečių ir karo policininkų. Incidentą tyrinėja pulk. Thomas Lancer, kuris dabar prižiūri tvarką amerikiečių sektoriuje. Karo vadovybė nori išaiškinti, kiek sovietų kariškių buvo įsivėlę į incidentą ir kuriais smurtais jie buvo įsiveržę į amerikiečių sektorių.

PARYŽIUS, rugs. 30 d. — Gen. A. G. McNaughton, Ka-

REIKALAUJA GRAŽINTI KARO METU RUSIJAI SKOLINTUS LAIVUS

Tvirtinama, kad karo metu sovietų šnipai išvogė 89 atomo energijos paslaptis

WASHINGTON, rugs. 30 d. — J.V. valdžia pareikalavo tuojau grąžinti gerokai skaičių laivų, karo metu paskolintų Rusijai pagal Lend-lease įstatymą, šiandien paskelbė sekretoriaus pavaduotojas Robert Lovett.

Pirmon eilėn reikalauja grąžinti tris ledlaužius, 28 fregatas ir visą eilę mažesnių karo laivų.

Valstybės departamentas reikalauja grąžinti šiuos laivus dar prieš pasitarimų pradžia.

SOVIETŲ VALDŽIA GAVO 585 LAIVUS

Sovietų valdžia gavo iš viso 585 laivus. Valstybės departamentas jau anksčiau reikalavo grąžinti paskolintus laivus. Karo metu sovietų valdžia buvo pasižadėjusi juos grąžinti, bet po karo apie grąžinimą ir kalbėti nenori.

Prieš porą savaičių valstybės departamentas pareikalavo ir vėl pradėti pasitarimus, bet laivai turi būti tuojau grąžinti.

Jei sovietų valdžia nesutiktų, tai J.V. gali imtis priemonių, kurios vers Rusiją grąžinti laivus, pareiškė Robert Lovett.

SOVIETŲ ŠNIPAI IŠVOGĖ 89 PASLAPTIS

“Scripps-Howard” laikraščiai tvirtina, kad sovietų šnipai išvogė 89 kariškas ir moksliskas atomo energijos paslaptis.

Laikraštis žinias ėmė iš Kanasos sovietų šnipų bylos, kon-

dos atstovas Jungtinėse Tautose, pasiūlė asamblėjai priimti J. Valstybių planą atomo energijos kontrolei. Jis įrodinėjo, kad tikrai atomo energiją galima kontroliuoti tikrai pagal Amerikos pasiūlytą planą, kuris liepia sudaryti tarptautinę komisiją, turinčią galią prižiūrėti visas atomo energiją gaminančias dirbtuves.

Warren Austin taip pat siūlė asamblėjai priimti J. V. planą. Jis čia pat priminė, kad sovietų planas visai netinka, nes jis neveda jokios tarptautinės kontrolės. Višinskis paprašė šį reikalą atidėti. Jis atsisakė kalbėti prieš kanadiečio pasiūlymą, kol negaus instrukcijų iš Maskvos.

Gen. McNaughton pareiškė, kad J. Valstybės dabar turi dešimt kartų galingesnę atomo bombą, negu Japonijos išmestosios.

Pirmadienį saugumo taryba pradės svarstyti J. V., Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos skundą prieš Sovietų Sąjungą. Manoma, kad sovietų valdžia panaudos veto privilegiją ir neleis Berlyno blokados klausimo svarstyti taryboje.

Demokratinė valstybės blokados klausimą tada perkels į asamblėją. Dauguma gali liepti sovietų valdžiai panaikinti blokadą.

Sučiuo Sterno grupės vadą

TELAVIVAS, Palestina, rugsėjo 30 d. — Gerai informuoti žmonės tvirtina, kad Izraelio policija šiandien areštavo Nathan Friedman Yellin, Sterno grupės vyriausią vadą.

Kartu su Yellinu, Haifoj buvo suimtas ir artimiausias jo bendradarbis.

Izraelio valdžios atstovai tvirtina, kad Sterno grupė yra at-sakominga už F. Bernadottės nužudymą.

Svaido kiaušinius į Henry Wallace

HOUSTON, Texas, rugs. 30 d. — Vos tik Henry Wallace pasirodė ant scenos, į jį pradėjo lėkti kiaušiniai ir tomaitės.

Nei vienas sviedikas nepataikė trečios partijos kandidatu, nors šis visai nesitraukė nuo mikrofono.

Vietos policija suėmė visą eilę žmonių, kurie turės aiškintis teisme.

LIETUVIŲ RATELIAI

CHICAGOS LIET. TARYBOS KONFERENCIJOJ

ISTRAUKOS IS LIETUVOS KONSULO PETRO DAUZVARDZIO KALBOS, PASAKYTES RUGSEJO MEN. 26 D. CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Okupantai Lietuvą valdo, tačiau ji laikoma nepriklausoma. Lietuviai Lietuvoje kenčia ir kovų platusis ir laisvasis pasaulis pilnai nežino. Mūsų pareiga ji supažindinti. Siems ir kitiems reikalams Chicago žmonių turi, tik reikia juos suverbuoti, faktais apginuoti ir darban įstatyti. Tuo pasirūpinti tenka Tarybai. Pradžią reikia padaryti šiai Konferencijai.

Mes turime neįsivaikyti mirties iš galvos, kad nors Lietuvos laisvinimo byla yra ne vienos lietuvių tautos reikalas — kad ji yra dalis Europos bendrosios bylos, tačiau, jos kelimas ir gynimas, pirmoje vietoje, yra lietuvių. Lietuviai yra jos pirmaeiliai advokatai ir liudininkai. Tą pareigą mes privalome vykdyti atskirai ir organizuotai: kiekvienas pagal savo stiprumą ir išgalę. Tą darydami mes galbūt nesame tik Lietuvos, bet demokratiją ir patys save.

Našlaičių Reikalų Susirinkimas

Našlaičių išstūmimo reikalų susirinkimas įvyks šandien, spalio 1-mą, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd st. Pradžią susirinkimo lygiai 8-ta val. vakare. Visų tų draugijų-klubų atstovai, kurios yra prisidėjusios prie sąryšio, prašomi dalyvauti. Bus išduotas komisijos raportas iš praeito pikniko, kuris įvyko rugsėjo 12-tą J. Lepos Darže. Taipgi turėsime pasitarti ir apie kitus didelės svarbos reikalus.

Dar kartą prašau neatsisakyti ir būti susirinkime. — Draugijų atstovų rašt. Ant. Jusas.

Svečiai iš Bostono

vakar "NAUJENAS" AP- LANKĖ PP. GERULSKIAI.

Vakar "Naujienas" aplankė p. J. Gerulskis su žmona, Chicagoje Antano Guscio lydimi. Poni Gerulskiai yra seni "Naujienų" skaitytojai. Atvykę Chicagoj savo giminių ir draugų pamatyti, jie nepraeidė progos užsukti ir į "Naujienas" bei pažūrėti kaip laikraštis yra spausdinamas.

Vakare jie jau sėdė į traukinį ir išvyko į Montreal, kur gyvena du p-ies Gerulskienės broliai, būtent, Tamošauskai. Pp. Gerulskiai gyvena visai arti Bostono, būtent, Wallace-town'e.

Apelsinų Sunkos Diena Parodoje

Geležinkelių parodoje Chicagoje šiandien yra apelsinų diena. Bus prarastas vaikų tarpe mėsos ploto dirvonuoją. Pramonei galetis išgerti. Ir užaugusiems bus teikiama apelsinų sunkus gerti nemokamai, be to, bus išdalinta 2,500 svarai Floridos apelsinų.

STASYS PILKA IR "AUŠROS SŪNŪS"

ARTISTAS STASYS PILKA Scenos meno keltuose.

Greitai, oi greitai pradžią vasarą, Kaip tylus šešelis, kaip debesėlis; Žemėn išliedamas žibancies asaras... Skubinas amžinas laikas pašėles!

Mieloji vasarėlė, praėjo kaip tytus šešelis, kaip debesėlis. Atvėso oras, dienos sutrupėjo ir subliūško vasarotojų entuziazmas. Žmogus ne vien tik atostogomis ir poilsiu būna sotus, reikia ir dvasinio poilsio, pasak aukštaičio jumoristo Pulgio Andriušio, "kultūrinį kalorijų" reikia. Žmonės, kuriems rūpi kultūrinis darbas, negali ištrukti iš visuomeninio baro jėnų. Turiu galvoj gerbiams, scenos meno pirmieji artistai Stasys Pilka. Vos spėjęs Amerikos pastogė "kojas apšilti", ėmėsi didelio ir sunkaus darbo. Jo pastangomis ir kooperuojant visai eilei vietos teatro mėgėjų, yra ruošiamas vaidinti S. Čiurlionienės 4-rių veiksmų drama "AUŠROS SŪNŪS". Spektaklių rengia "NAUJIEŅŲ" dienraštis spalio 17 d., Sokolų salėje. Pats St. Pilka veikalą režisuoja ir vaidina knygnešio Rusteikos rolę.

Artistas Stasio Pilkos scenos meno kelias ilgas ir nelengvas, bet jo energija ir pasišventimas savo pašaukimui, davė džiuginančių rezultatų. Lietuvių būdamas jis vaidino pirmajais roles Valstybės Teatre ir kitur. Art. St. Pilka scenos meno mokėsi Petrapilyje ir Vakarų Europos pirmajiose teatrinių meno mokyklose. Daug dirbo kartu su garisiais aktorijais. Stasio Pilkos nuopelnai mūsų scenos gyvenime yra dideli, o jo asmenybė scenoje skaisčiai švyti. Ne kartą man teko skaityti, kad ne veikalas padaro vaidybą reikš-

minga ir meniška, bet artista gabumai ir mokėjimas įdėti savo meilę ir sielą. Veikalas gali neturėti net ypatingos fabulos, bet kai vaidina talentingas artistas, jis sukuria ką tai gilesnio, reikšmingesnio, kad ir netikintis turi tikėti. Platonas sako, kad poetas ar menininkas dažnai kuria be ypatingos temos, o vis dėlto būna gilus menas. Šią pasąmoningą minties ir jausmų išdavą, išaiškina Dievo dovana—talentas. Didieji talentai kaip Da Vincis, Dostojevskis, Van Gogh, Beethovenas, Goethe ir kt., gyveno neveikiami išorinio pasaulio. Jie mokėjo pastebėti didelius dalykus ten, kur paprastai žmonės nieko gero nematė. Tik tai jte nesugebėjo savo talento pritaikyti savo asmeniniam gyvenimui. Gyveno skurdžiai ir išsiskyrę iš minios, nes jiems nerūpėjo šliuofotas, paviršutinis gyvenimas. Negaliu užmiršti prieš 20 metų Pilkos suvaidintą "Aušros Sūnų" Chicagoje. Art. Pilka tada vaidino knygnešio Rusteikos rolę. Jis sukūrė lietuviškumu ir žmoniškumu dvelkiantį, kovojančio už laisvę lietuvių gyvą vaizdą. Žmonės lyg apstulbę, žiūrėjo veikalo tragiško finalo. Ne vienam asara išriedėjo. Net daugelis svetimtaučių atėjo veikalo žiūrėti ir spaudoje paminėjo kaip vieną sėkmingiausių vaidinimų.

Lietuvos padangė ir šiandien tebėra aprauktą raudonu voratinkliu. Lietuvos žmonės negali kovoti prieš žmonių naikintojus-despotus. Ši drama yra amžinai nesibaigiančios kovos simbolis, — ji paskirta mums vaidinti. — Vincent Van Gundl.

Šeši Profesorai Išvyksta Į Vokietiją

Šeši Chicagoj Universiteto profesorai vyksta į Vokietiją. Spalio mėnesio 8 dieną į apleidžia New Yorką. Jie mokytojus Vokietijos mokyklose.

Advertisement for Juozapas Gabelis, Sr., 723 Englewood Avenue, Wentworth 6-0991.

Advertisement for 'Mėtinės Mirties Sukaktuvės' (Martyr's Day Celebrations) featuring an image of a soldier.

Advertisement for Julia Ambrozaitis, wife of Kasparaitis, 6:15 val. ryto 1945 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimė Šiaurų apskr. Papiškės par., Mikiškų kaime.

Advertisement for Mažeika & Evans, 6845 So. Western Ave., 3319 Lituania Ave., 694 S. Western Ave., Yards 7-1138-1139.

Advertisement for Petra P. Gurskis, 659 West 18th Street, TEL: SEeley 3-5711.

Advertisement for J. Liulevicius, 4348 So. California Avenue, Phone LAfayette 3-3572.

Advertisement for P. J. Ridikas, 3354 So. Halsted Street, 710 West 18th Street, Telephone YArds 7-1419.

Advertisement for I. J. Zolp, 1646 West 46th Street, Phone YArds 7-0781.

Advertisement for Lachawicz ir Sunų, 2314 West 23rd Place, TEL: Virgīnia 7-6672 and 6673, 10756 SO. MICHIGAN AVE.

Advertisement for L. Bukauskas, 10821 So. Michigan Avenue, Phone Pullman 5-9661.

Advertisement for Antanas M. Phillips, 3307 Lituania Avenue, Phone YArds 7-4908.

Advertisement for Jonas Savickas, Bevel Granite Co. (Not Inc.), 119th St. ir Kedzie Ave. WHOLESALE ISDIRBYSTE. Telefonas: BE 8-3632.

Advertisement for A. Petkus, Laidotuvų Direktorius, 6812 So. Western Avenue, 1410 South 50th Avenue, Telephone Town Hall 2109, Cicero, Illinois. KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE.

Advertisement for Mažeika & Evans, Laidotuvų Direktorai, 6845 So. Western Ave., 3319 Lituania Ave., 694 S. Western Ave., Yards 7-1138-1139.

Advertisement for John F. Eudeikis, Laidotuvų Direktorius, 4605-07 So. Hermitage Ave., 4330-34 So. California Ave., Telefonas LAfayette 3-0727.

Advertisement for Nariai Chicagoj Lietuvių Direktojų Asociacijos, 575 West 18th Street, TEL: SEeley 3-5711.

Advertisement for Petra P. Gurskis, 659 West 18th Street, TEL: SEeley 3-5711.

Advertisement for J. Liulevicius, 4348 So. California Avenue, Phone LAfayette 3-3572.

Advertisement for P. J. Ridikas, 3354 So. Halsted Street, 710 West 18th Street, Telephone YArds 7-1419.

Advertisement for I. J. Zolp, 1646 West 46th Street, Phone YArds 7-0781.

Advertisement for Lachawicz ir Sunų, 2314 West 23rd Place, TEL: Virgīnia 7-6672 and 6673, 10756 SO. MICHIGAN AVE.

Advertisement for L. Bukauskas, 10821 So. Michigan Avenue, Phone Pullman 5-9661.

Advertisement for Antanas M. Phillips, 3307 Lituania Avenue, Phone YArds 7-4908.

SUSIRINKIMAI

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLUBO bartinis susirinkimas įvyks penktad., spalio 1 d., 7:30 val. vakaro, Chic. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Visi nariai būtinai atsilankyti. —S. Kunevičia, rašt.

CICERO NAŠLIŲ ir NAŠLAIČIŲ DRAUGISKO KLUBO mėn. susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 1 d., 8 val. vakaro, Schemet svet., 1500 S. 49th Ave. Visi nariai-rėms malonėkite skaitlingai atsilankyti. —K. Kazlauskas, rašt.

ŠV. PETRONĖLĖS DR-JOS susirinkimas įvyks sekmd., spalio 3 d. Šv. Jurgio parap. mokyklos kambaryje, prie 32nd Pl. ir Lituania Ave. Pradžią 1:00 val. popiet. Visos narės malonėkite atsilankyti. —Kviečia Valdyba.

LIET. KEISTUČIO PAŠ. KLUBO mėn. susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 3 d., 12:30 val. po pietu, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Visi nariai atsilankyti. —Lucille S. Shotas, rašt.

Advertisement for Gužausku Beverly Hills Gelinyčia, 4901 So. Wentworth Ave., Tel: Stewart 3-2454 ir Hudson 3-2224.

Advertisement for URBA Gelės Mylintiems Vestuvėms, 4180 Archer Avenue, Pohne LA 3-5800 arba 5870.

Advertisement for LOVEIKIS KVIETKININKAS, 3316 SO. HALSTED ST., Tel. YArds 7-7308.

Advertisement for Fashion Fur Store, 3305 So. Halsted St., Tel. YA rds 7-0014.

Advertisement for Conrad Fotografas, 414 W. 63rd St., Tel. EN. 4-5883-40.

Advertisement for Frank Mickas, 4146 Archer Ave., TEL: LAfayette 3-9066.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

DR. JONAS ŠLIUPAS APIE "AUSRA"

(Tęsinys)

Nors tokie studentų rateliai triūsė susitelkę centruose, tačiau šiaip asmeninė pažintis tarpe inteligentių buvo nedidutė. Išsisklaidžiusiems po plačiąją Maskoliją nelengva buvo susitikti ir pasitarti. Tik atostogų metu pasikieminėjant vieniems pas kitus, pavykdavo kartais susieiti atskirų gurguolių nariams. Pažinčių pasidarymas palengvinimui būsimųjų darbų ir mane pamasino gegužyje 1882 m. pasiimti užsienį pasą nuo Maskvos general-gubernatoriaus, ir pro Kauną, kur sustojęs pas seminarijos inspektorių Baranauską nusirašiau I tomą Daulkanto istorijos, drožiau i Tilžę ir Klaipėdą. Tilžėje gyvavo nuo 1879 m. Liet. raštų draugija, ir ten teko sueiti su vysk. Hoffheinz'u bei prof. Thomas'u, kuris mane labai sukurstė išsitar-damas, kad mūsų užmačios at-gaivinti lietuvių tautą bergė-džios, kad mes bent 100 metų per vėlai gimę ir kad lietuviai baigti mirti. Taip pat prof. Fr. Kuršaitis, kuris leido "Keleivį", neturėjo vilties i ateitį lietuvių tautos (panašiai kaip kad Vili-niaus universiteto rektorius Pa-čiaubantas!). Atvykęs Klaipėdai kreipiausi prie p. Martyno Ser-niaus, kuris drauge su p. Holz'u turėjo spaustuvejį ir leido "Lietuviškąją Ceitungą." Čia radau karštą lietuvišką širdužę. Ser-nius tylus, bet karštas, pamald-us protestantas ir geras lietu-vis. Dėl lietuvių jis pagatavęs beveik viską paaukoti. I jo ceit-unę rašinėjo D-ras J. Bs., be-ne syki ar kita buvo rašęs ir Vištalius iš Erelynos paliai Ja-rošyna, ir šernius kvietė mane rašinėti, ką ir padariau. Menk-ten buvo mano rašteliai, bet jie parodė gyvybę nenusistėlusis Didžiojoje Lietuvoje. Tai atkreipė domę Jurgio Mikšo, M. Jankaus ir kitų, ir J. Mikšas, prikallabintas šerniaus, ėmė mo-klintis spaustuvininkystės. Šer-niui patiko mūsų mintis leisti laikraštį dėl Didžiosios Lietu-

vos, ir jis tapo tikrąja vārpste, aplink kurią sukosi reikalai iš-kūrimo "Aušros." Jis irgi davė 100 vok thalerių pirmašai tai lietai. Pasisvečiavęs, aš grįžau pro Palangą Lietuvon, laimin-gai parsiaveždamas visokių raštų, apsirutulavęs jais ant nuo-go kūno, kad išvengus cenzūros ar konfiskatos. Vykdinimui idėjos, iš Mask-vos persikėliau Petrapilin, kur neišgal tesišildžiau, nes jau prieš Kalėdas, kilus studentų suiru-tėms ir protestams dėliai poli-cijos įvesdinimo universitetan, atsidūriau Krestuose ir po to išguitas buvau be teisės stoti at-gal universitetan, i tėviškę po policijos priežiūra... Vis tik idė-ja leisti laikraštį plėtojosi, ir D-ras Basanavičius laiškais tarp savų pažįstamų taip pat tą min-čiant, kiek įstengdamas. 3. Kad pas mus pribrendo lai-kas leisti laikraštį — ko juk nė Daulkantas, nė Valančius nepa-darė, — tai dalinai reikia pa-skaiyti irgi įtakai dvasios XIX-ajame metais. Graikai buvo atsiliuosavę nuo turkų jungo po ilgo karo 1829 m., Belgija atsi-skyrė nuo Hollandijos 1830 m. (Pavergtų tautų apaštalas Maz-zini neveltui dirbo žodžiu ir ra-štu, sutvėrė Šveicarijoje drau-gijas Jaunosios Vengrijos, Jau-nosios Lenkijos, Jaunosios Ita-lijos, net jaunosios Europos. Pas čekus Jungmanas, Palacky, Šafarikas aukštyn kėlė čekų tautos galvas. Airijoje veikė Parnell, O'Connell ir kiti. Po Rusų-Turkų karo atsiliuosavo Serbija, Bulgarija, Rumunija, Juodkalnija. Tai-gi, laisvė smul-kesnės tautos nuo prispau-dėjų švaisistės ore, reikėjo tik daugiau apšvietos ir susiprati-mo, ir turėjo išmūšti valanda atspalaidavimo nuo pancių ir retezijų... Mikšas pristojęs pas Kibelką Ragainėje jau šiek-tiek pramo-klęs buvo zeceriatui. Basanius su Vištaliu susirašinėjo ap-šnekėdami leidimą "Aušros," o aš, Rakandžiouse būdamas, per

draugus rinkau prenumeratų ir rengėme straipsnius ir t.t. Ir štai užgimė "Aušra" kovo mėn. 1883 m. Krykštavome iš džiaug-smo, kada Mikšas pranešė tą naujieną.

Kada atėjo Nr. 1 "Aušros," truputį nusiminėme. D-ras Bas pasisavinęs buvo leidimū; tai nedemokratiška! Rods atsi-zvelgdamas i savo padėtį, griež-tai neprotstavau, ką padarė ki-či: Vištalius, Šernius. Juk visi buvome prisidėję nors nedide-liais pinigais, taip pat straips-niais; rinkę buvome prenumera-torių. O čia uzurpacija!.. Pa-sitenkinome, kada Nr. 2, jau buvo pažymėta, kad "laikraštis leidžiamas keliu Lietuvos mylė-tojų": tai jau teisingai... Vė-liau žodis "keliu" tapo visai iš-mestas, ir liko "Lietuvos mylė-tojų," kas visai teisingai buvo pasakyta.

Už redakciją atsakomybę prieš valdžią nešė Jurgis Mikšas, jaunus, vos 6 klases baigęs vaikas. Neuztruko pasirodyti nepasitenkinimų. Kaž-koku bū-du pirmam numerin pateko A. Baranauskas giesmelė "Lietuvos senovės paminėjimas"; Mikšui kažkas buvo prisiuntęs giesme-lės nuorašą, gal ir suambrintą, ir jis išspausdino ją, neatšiklau-sęs autoriaus, kuris už išspaus-dinimą labai pūstijosi. Višta-lius įtakon patekęs Mikšas, iš-gyrė Kraevskio Vitolo raudą, sakydamas: "Kas grikonams Odisėja su Iliada, Rimijonams Enejida, žydams senasis testa-mentas, Krikščionims naujasis testamentas — tai mums, kaipo Lietuviams, šita giesmė Vitolo rauda, pirmoji dalis anos epo-pėjos vardu Anapielas." Kunigų pasipiktinimas buvo nemažas. Tas pasipiktinimas dar labiau padidėjo dėliai idėtos biografi-jos S. Daulkanto, kurią aš para-šiau, raudamasis Daulkanto ir vysk. Valančiaus laiškais bei in-formacijomis, kurių buvau igi-jęs vasaros metu 1882 m. nuo kun. Vašvilo Žagarėje. Tena kunigai pastebėjo užgavimą garbės vysk. Valančiaus, kuri-mat, kunigai kaipo neklaidingą padievinči ketino, ir savo užsi-puolimu nugausdino Mikšą taip, kad jis nutraukė spausdinimą tos biografijos. O čia Ragainės burmistras ir policija nedavė Mikšui ramybės, kam jis drįstąs žemaiciams laikraštį leisti, ir reikalavo, kad prieš išleidžiant priduo-ty raštus cenzuruoti ir iš-verstų i vokiečių kalbą... Išsi-gandęs to viso, Mikšas pametė darbą ir išbėgo i Didžiąją Lie-tuvą, palikęs "Aušrą" rankose Martyno Jankaus, su skola Sy-berhuti ir Kibelkai 1,000 auksinų už Nr. 5 atspausdinimą... Vasaros metu 1883 m. mane pasikvietė grovas N. Zubovas i Šiaulius bei Bubių duoti pamok-ų jo dukterims ir sūniui Dimi-

Kino artistas Robert Mitchum (po dešinel) ir jo advokatas Jerry Giesler teisme. Mitchum yra kaltinamas narkotikų akto laužymu.

trui. Toji proga man buvo išga-nymu: tokiu būdu pasiliuosava-vau nuo policijos priežiūros, kuri man labai įgriso dėliai skundų, ypatingai Gruzdzių kle-bono Rėkščio. Tasai ponas bu-vo net paskelbęs, kad aš Mask-vo iškakęs užmūšti carų ka-rūnavimo laike... Grovas ruden-iop siūlėsi užstoti už mane prieš valdžią, kad universitetan grįžti galėčiau. Pasiūlymo ne-priėmiau: bijojau labdarę bė-don i traukti, kadangi turėjau ryšius su Ludviku Jonavičiumi, Kodžiu ir kitais Proletaryat'o nariais. Sumaniau slaptai išva-žuoti užsienin ir per Jurbarką, kur teko su žydais šnipais ne-maloniai susidurti (jie mane apiplėšė!), per Erelynę, kur trejetą dienų paviešėjau pas Vištalių ir pamačiau jo liguistą būdą (nenuostabu, nes lenkme-tyje jis buvo subadytas, turėjo bent 24 žaizdas ant kūno!), traukiau i Heidelbergą, kur su-stojau pasimatyti su Jonu Kar-lavičium, tik namie jį neradau, ir galiau atsidūriau Genevoje. Kas dėjosi su "Aušra," tuomi tarpu nežinojau. Genevoje ža-dėta buvo Zubovo ir kitų paga-lba išleisti mano knygutes (kaip: Vargai, jų kiltis, ugis ir vaistas nuo jų, ir k.), o aš pats ketinau tenai stoti universitetan. Prita-dėtai pagalba neatėjus, pasidar-ė trumpa. Buvau jau sumanęs keliauti Čilėn, ir ten ūkiję ap-sigyventi, nes buvo dovanai žė-mė siūloma emigrantams. At-vykęs Kodis siūlė man stoti Pil-doman Narodnos Volios Komit-etan, ir tuomet pinigų stoka nebūsianti; neapsiėmiau, nesą teroristų nebuvau. Laike mano nusiminimo atėjo laiškas nuo M. Jankaus, mane kviečiantis užimti Mikšo vietą. Tai kas ki-ta — negu terorizuoti Rusijos valdininkus! Už Lietuvos laimi-kį kariauti buvo mano ieškinys, ir tuojau atrašiau, kad veikiai atkeliausiu Bitėnuosna. Pasaky-ti lengva, bet išpildyti sunku. Vaziavau pro Muencheną, Ege-rį, Pragą, kur tuomet gyveno dr. J. Bs. ir pas jį praleidau bene tris dienas. Apsvarstėme "Aušros" reikalus, ir B-s reika-lavo (kaip vėliau ir Vištalius), kad visi rankraščiai būtų pir-ma, negu pateks spaudon, jame pasijūti peržiūrėti. Kelionei man B-s dar davė bene 3 ar 5 vok. thalerius, Atvykau iki To-rūnės ir čia prisiejo užstatyti laikrodėlis, kad gaučiausi gele-žinkeliu iki Tilžei. Iš Tilžės at-vykau i Ragainę, kur pavyko rasti valtinnikus iš Bitėnų, kur-ie mane, laikydami žydeliu, ten nuvežė, ir taip be skatiko pribuvau pas p. Jankų. Bet ir Jankus, nors ūkį turė-jo, bėpinigis buvo. Dar 1000 markių skola karojo ant "Auš-ros" Ragainės spaustuvejė. Su-sitarėme su Jankumi, kad dalin-simės vargais: aš redaguosiu "Aušrą," prigelbėsiu jam ūkiję atliekamu laiku, atsišauksime i tautiečius ir kaip galėdami lei-sime "Aušrą," žinoma pasipylė mano laiškai visosna pusėna ir rado atsiliepiamų: pinigai, nors ne per gausiai, bet ėjo taip, kad nuo 1883 m. lapkričio mėn. pa-baigos iki 1884 metų kovo 15

išvengus įkyraus Ragainės bur-mistro. Ir kaip bematant nume-riai atspausdinami buvo užvil-kintajam laikui užpildyti. Apie siuntinėjimā rankraščių Basa-niui ir Vištaliui šnekos būti ne-galėjo, nes tuomi viskas užsi-vilkty, o antra vertus — ir man cenzūra nepatikto, nors neprity-ręs redaktorius buvau ir daug sunkenybių savo darbe sutikau. Vienok nei Bs., nei Vištalius nesiliovė savo raštais ir patari-mais rėmę "Aušros," matyti, mano ruošnumu patenkinti bū-dami. 1883 m. baigti teko tris numerius — 8, 9 ir 10 — sudėti i vieną didesnių, ir taip laimin-gai pabaigėme pirmuosius "Aušros" gyvenimo metus, nors su tūlu pavėlinimu. Tuomi pačiu laiku rūpėjo man kiek arčiau susipažinti su Mažosios Lietuvos gyventojais, ir nesykį mudu — aš ir Jankus — ėjovā i susirinkimus, ar va-zinėjovā po kaimus, pasišneku-čiuodamū su gyventojais. Be abejonės, tai nepasiliko paslap-timi Prūsų policijai, kuri kas syk labiau teirautis ėmė apie mane. Kartais atėjusis žandaras aptikdavo mane Bitėnuose me-džius kieme bėpiaustant ir ste-bėdavosi, koks aš redaktorius esąs, kad fiziniu darbu užsiim-mas. Bet pavykdavo dar gražiai atsišnekėti, ypačiai kad Jankus užsistodavo. (Bus daugiau)

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJENAS"

CEMERYČIA ŠAKNYS

Cemeryčio šaknys, sakoma, yra galin-gas tonikas dėl pa-gerinimo o apetito, dėl geresnio virš-kinimo, ir, sakoma, priduo-da galinges-nę kraujo cirkuliaciją. Ceme-ryčia yra vartojama nuo dru-gio, nuo gumbo, nuo geltigės, nuo škropulo ir nuo sukrekė-jimo kraujo. Cemeryčios šak-nys jau yra vartojamos per 3000 metų, ir mūsų cemeryčia nėra sukapota, bet yra tokia, kaip užaugus. Supiaustykit ce-meryčios gerą šaukštą, idėkit i kelikišklį užpilkkit šiltu ar šal-tu vandeniu ir už valandos ga-lit gerti arba idėkit unciją ce-meryčios i bonką vyno ar ariel-kos ir galite gerti kada nori. Cemeryčios svaras \$1.35.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Seniausią Lietuvių Jewelry Krautuvej

JOHN A. KASS, Sav.

Deimantai, laikrodėliai, auksiniai žiedai ir kitokios rūšies jewelry dalkait pasiduoda už priėnamas kainas. Laikrodėliu garantuotas taisymas. Mūsų krautuvejė yra lietuvis akių gydytojas. Turi didelį paty-rimą egzaminavimo akių ir aki-nių pritaikymu.

DR. M. KASS, Optometrist
4102 Archer Ave. ir Mozart St.
Tel. Lafayette 3-8617

Yards 7-1125 Sam's Sport Store 4073 Archer Ave.

RYSKŲS MOKYKLOMS NERTINUKAI, LOSIMUI DŽEKETAI IR UNIFORMŲ PASIRINKIMAS.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemlegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui žmoniu. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo cezema nudėgimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order' arba nuvokite i: **BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.**

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiad., nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtad., nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštad., nuo 9 ryto iki 2 pp.

• SANDĖLIO
• PRATUŠTINIMO
• IŠPARDAVIMAS

Didelis Pasirinkimas RAKANDU—PECIŲ—RADIOŠ—ALIEJUM—SILDYTUVŲ.

NAUJOS MEDINĖS LOVOS, po	\$7.95
NAUJOS MAŽOS LOVELES, Single, po	\$4.75
SINGLE SIZE BOX SPRINGSAL, po	6.50
NAUJOS STUDIŲ COUCHES, po	42.50
9x12 LINOLEUM, po	4.95
6x9 LINOLEUM, po	2.95
NAUJOS GRINDINĖS LEMPOS, po	5.50
HOOVER SPECIAL DULKIŲ VALYTUVAI, po	17.50
2 BURNERS, Hot Plate, po	3.95
ELEKTRINIAI SILDYTUVAI, po	3.50
SUTAISYTI NAUJOS RADIOŠ, Console	18.50
VARTOTI PIANAI	35.00
SPINET MAŽI PIANAI, po	225.00
MAISTUI SILDYTUVAI, FREEZERS, garantuoti 5 metams, \$275.00 verts, po	165.00
AUTOMATIC ELEKTRA VAN-DENS SILDYTUVAI	125.00
AUTOMATIC GASO SILDYTUVAI	119.00
3-DALIŲ PARLOR-SETAS (vartotas)	35.00
2-DALIŲ PARLOR-SETAS (vartotas)	19.00
NAUJAS VIRTUVEI PORCE-LINIS STALAS	14.50

EDWARD'S J. B. WAREHOUSE
3251 So. Halsted St.
CHICAGO 8.

KVIEČIAME TAUPYTI

Stipriausioj ISTAIGOJ Chicagoje

TURTAS VIRS \$21,000,000.00

ATSARGOS FONDAS VIRS \$2,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue Tel. Virginia 7-1141

HELP REG'D. KANADOJE

VALDŽIOJ REGISTRUOTA EKSPEDICINĖ BENDROVE, HELP

Priima maisto siuntinių užsakymus i visas Vokiečiųjos ir Austrijos zonas, išskiriant U. S. S. R., taipgi i Francijā, Italijā, Olandijā, Danijā ir Anglijā.

SIUNTINYS Nr. 1 Tik \$10.00 Su ipakavimu 20 sv.	SIUNTINYS Nr. 2 Tik \$6.00 Su ipakavimu 10 sv.
--	---

5 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupeliu)
5 svarai CUKRAUS
2 svarai MĖSOS
1 svaras GRIETINĖS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS

4 svarai kiaulinių TAUKŲ
1 svaras KAVOS (pupeliu)
1 svaras valg. ALYVOS
1 svaras CUKRAUS
1 svaras KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3
Tik \$6.00
Su ipakavimu 10 sv.
7 svarai kiau. TAUKŲ
1 svaras valg. ALYVOS

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik i Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiai Kanados pašto laivinininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresuoti; kiekvieni atveju persiunčia Tamstai gavėjo pakvituotą orderį.

SIŪSKITE LAIŠKĄ SU UŽSAKYMU SIENDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antraštai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antraštas HELP neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Jos. F. Budrik INCORPORATED

3241 So. Halsted St.
Tel.: CA lumet 5-7237

LIETUVIAMS GERIAUSIA VIE-TA pirkti visokius NAMAMS RA-KANDUS: Pečių, Skalbiama Mašina, Saldytuva, Dulkių Valytojus, Karpetus, Lempas, Pianą, Radijos ir Television Setą—žodžiu sakant, visko kas tik reikalinga namams.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.
- Dividendus išmokėjo visada be perstoļimo.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus. Pradėk Taupyti Šiandien.

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government.

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
PHONE: Virginia 7-7747.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

JEWELRY — Daimontinių žiedu, Rašomū Mašineliū, Rašomū Plunksnū, Silverware, Rekordu ir tt Lietuvis patyręs Laikrodininkas gerai pataiso visokius Laikrodėlius. Krautuvej atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais, sekmadienias uždaryta. Lietuviškas Budriko Gyvas Programas 15 muzikantų iš WCFL —1000 kil. 50,000 W Radio Stoties kiekvie-ną Sekmadienio vakarą—5.30.

Garsinkitės "N-nose"

Subscription Rates: \$7.00 per year in Canada \$7.00 per year outside of Chicago \$9.00 per year in Chicago 4c. per copy.	Jungtinės Valstybės, ne Chicago: Metams ..... \$7.00 Pusei metų ..... 3.50 Trims mėnesiams 2.00	
Užsakymo kaina: Chicagoje—paštu: ..... \$9.00 Metams ..... \$9.00 Pusei metų ..... 4.50 Trims mėnesiams ..... 2.25 Vienam mėnesiui ..... 9c Chicagoje per išsiuntinėjotus: Viena kopija ..... 4c Savaitei ..... 25c Mėnesiui 90c	Užsienio: Metams ..... \$10.00 Pusei metų ..... 5.50 Trims mėnesiams 3.00	
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.		

Dėmesio Centre Vokietija

Šiame Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos susirinkime, Paryžiuje, svarbiausias klausimas bus Berlynas ir Vokietija, nors ir darbų programą yra įdėta daug kitokių dalykų. Kova tarp Rytų ir Vakarų dėl Berlyno ir visos Vokietijos kontrolės nulems tolimesnę tarptautinių santykių raidą ir, gal būt, pirmiausia — pačios Jungtinių Tautų organizacijos likimą.

Generalinės Asamblėjos numatytose darbuose nėra minimi Rusijos satelitai, nei Pabaltijo kraštai. Jeigu neatsitiks kas nors netikėta, štie klausimai nebus keliami.

Bet gali palikti nesvarstyti ir dauguma įtraukti į darbotvarkę dalykų. Dėl Jungtinių Valstybių, D. Britanijos ir Francūzijos skundo prieš Sovietų Sąjungą pastaroji gali išeiti lauk, nors Maskvos satelitai deda visas pastangas sulaukyti ją nuo tokio žingsnio. Rusijos pasitraukimas reikštų, kad visos sovietinių kraštų blokas atsime-ta nuo pasaulio taikos organizacijos ir nutraukia bet kokį bendradarbiavimą su Vakarų demokratijomis.

Tokiose aplinkybėse mažųjų tautų atstovams, susirinkusiems Paryžiuje, tenka tikėtai budėti ir būti pasiruošusiems bet kuriai eventualybei.

Negins Savo Krašto

Francūzijos komunistų partijos vadai vakar pareiškė, kad jie nekovo prieš Rusiją, nežiūrint "karo kurstytojų" pastangų iššaukti karą su Sovietų Sąjunga. Oficialiame partijos pareiškime jie sako:

"Francūzijos vyrai ir moterys stovi demokratija ir visomis priemonėmis kovojančiomis už demokratiją ir taiką, ir neleis karo kurstytojams įvykdyti savo kriminalinius planus."

Tie patys komunistų vadai šūkavo už "taiką" 1939 metais, kada Hitleris rengėsi pradėti karą. Jie smerkė savo šalies valdžią ir Anglijos, kaipo "karo kurstytojus," ir gyrė sovietų valdžios draugingumo sutartį su Vokietijos naciais.

Kai Hitleris pradėjo karą, Francūzijos komunistai šaukė savo šalies kareivius nekovoti prieš vokiečius ir skatino darbininkus daryti sabotažą amunicijos dirbtuvėse. Komunistų partijos nariai pašaukti į kariuomenę, slapstėsi arba bėgo į Rusiją, kad nereikėtų imti ginklo į rankas prieš Vokietijos nacius. Vienas tokių dezertyrų buvo dabartinis krašto vadas Maurice Thorez.

Tai buvo partijos išdavikus taktika. Šiandien jie sakosi vartosią tokią pat taktiką Rusijos atžvilgiu, ir jie remia ją beveik tais pačiais argumentais. Agresingą Rusijos diktatūrą jie vadina "demokratija" ir kovotoja už "taiką," o agresorių priešus — "karo kurstytojus!"

Tai bolsėvizmo "penktąji kolona," kuri drašina Rusijos despotus. Savo išdavikiškais pareiškimais jos vadai kaip tik prisideda prie to, kad karo pavojus kasdien didėja. Nes, jeigu Stalinas patiekė, kad Francūzijos "vyrai ir moterys" nekovo prieš jį, tai jisai gali duoti įsakymą savo armijai maršuoti.

Tačiau milžiniška dauguma Francūzijos žmonių tikrai nesėdės rankas sunėgę, kai jų kraštas atsidurs pavojuje. Stojęs Hitlerio kelią, Rusijos diktatorius susilauks to paties likimo, kurio susilaukė Vokietijos "fiureris."

Francūzijos komunistai turėtų ne apgaudinėti jį, bet išpėti, kad jisai nepadarytų klaidos, kurios atitaisyti jau nebus galima.

Rusai atima laikraščius iš keleivių

BERLYNAS, rugs. 27 d. — Sovietų kontroliuojama vokiečių policija gavo įsakymą atimti iš požeimių traukinių keleivių vakarų Vokietijoje spausdintus laikraščius. Kelnuose vagonuose dėl to įvyko smarkių susikirtimų su keleiviais. Vokiečiai apdaužė policininkus ir išmetė juos iš vagonų. Manoma, kad sąjungininkai bus priversti uždarinti požeiminių traukinių savo zonose, jei nori išvengti peštynių.

Franko valdžia visiškai supuvo

ZENEVA, Šveicarija, rugs. 29 d. — Papirkinėjimai, kyšiai, suktybės ir vagilavimas taip paplito diktatoriaus skirtingų valdžios atstovų tarpe, kad nėra jokios galimybės atstatyti krašto ūkio, tvirtina atstavių ispanai. Jei Franko negaus didelės paskolos J. Valstybėse, tai krašto ūkiškas gyvenimas visiškai susmuks. Manoma, kad jis bus priverstas atiduoti krašto valdymą patiems ispanams.

APŽVALGA

"NULIS IR BEGALYBĖ" LIETUVIŲ KALBOJE

Pagarbėjęs visame pasaulyje Arthur Koestlerio romaną "Nulis ir Begalybė" kaip jau buvo šioje vietoje minėta, yra išverstas lietuvių kalbon ir išleistas Vokietijoje. Knygą galima gauti už vieną dolerį pas N. Jonušką, 15 Cotton St., Roslindale, Mass.

Kas nori ją nusipirkti, tepasi- skubina.

JOHN F. DULLES TIKI Į UN

Republikonų kandidato Dewey patarėjęs užsienio politikos klausimais, John Foster Dulles, sako, kad Jungtinės Tautos tai vienintelė vieta tarptautinėje dirvoje spręsti tvarkingu būdu Berlyno padėtį. Jisai nemano, kad šis gincas padarys galą Jungtinėms Tautoms.

Dulles tiki, kad Rusijos agresorius bus galima suvaldyti "moralinėmis" priemonėmis.

KODĖL STALINAS APGAVO VAKARINES VALSTYBES?

Sovietų premjeras Stalinas, kaip jau žinoma, buvo susitaręs su trijų vakarinių šalių atstovais, kad Berlyno blokada bus atšaukta. Jisai prižadėjo duoti įsakymą sovietų karo vyriausybei Berlyne atidaryti kelius amerikiečių, britų ir francūzių traukiniams bei sunkvežimiams į Vokietijos sostinę. Bet tokio įsakymo maršalui Sokolovskičiui jisai nedavė ir leido jam toliau dar arčiau trukdyti vakarų susiekimą su Berlynu.

Kodėl Stalinas sulaužė savo prižadą?

Kai kas spėja, kad Politbiuro dauguma pasisakė prieš Stalino susitarimą su vakariečiais ir privertė jį remti agresingą Sokolovskio politiką. Bet tai reikštų, kad "generalisėjus" jau nebūturį galios Kremliuje.

Yra Amerikoje ir kitur žmonių, kurie mano, kad Stalinas esąs labiau sukalbamas, negu kiti Rusijos komunistų šulai, tik nelaimė, girdi, kad akiplēšos dažnai paėmė viršū partijos Politiniame Biure ir padiktuoja sovietų valdžiai savo politiką. Panašiai galvodavo seniau Rusijos muzikai, įtikinti popų ir kitų "švietėjų," kad caras esąs "geras," bet jo ministrai pikti, žmonių priešai ir slėpiniai nuo gerojo "batiuškos" tiesą apie liaudies vergus.

Užsienio politikos vedėjai Washingtone jau nebėra toki kūdikiiai ir netiki, kad Politbiuro esąs galingsnis už Staliną. Visos jų turimos informacijos rodo, jogeti žiaurusis gebūnas kaip buvo taip ir tebūna pilnas šeimininkas Kremliuje. Jisai savo valia susitarė su vakarų atstovais dėl Berlyno blokados panaikinimo ir paskui jisai pats nutolė nuo susitarimo nesilaikyti. Kokią priežastį paskatino jį sulaužyti savo žodį?

Washingtono mano, kad soviētų diktatoriūs gavo klaidingų informacijų apie padėtį Berlyne ir, jomis pasirėmdamas, pakeitė savo nusistatymą.

Stalino tikslas

Derybos dėl Berlyno blokados atšaukimo Stalino vyriausias tikslas visą laiką buvo priversti Jungtines Valstybes, D. Britaniją ir Francūziją atsiskirti nuo savo sumanymo įsteigti Vokietijoje valdžią vakarinėje Vokietijoje. Vakarų demokratijos jau prieš keletą mėnesių nutarė Londono konferencijoje eiti prie tokios valdžios įsteigimo. Vokiečių valstybielių atstovai buvo šituo tikslu sušaukti rugsėjo 1 d. Bonn mieste.

Maska šitam planui nuolat priešinosi. Pasitarimuose su vakarinių tautų ambasadoriais

Stalinas kelis kartus pareiškė savo pageidavimą, kad valdžios steigimas vakarinėje Vokietijoje būtų sustabdytas iki to laiko, kada keturios valstybės sueis ir mėginas išspręsti visos Vokietijos klausimą. Tai buvo kaina, už kurią Stalinas būtų sutikęs "ausileisti" ir atšaukti Berlyno blokadą.

Rusijos diktatoriūs tikėjosi šitą kainą gauti. Iš Kremliūs buvo išsiuntinėtas pranešimas "satelitų valdžios Rytinėje Europoje, Kominformo centurėje ir komunistų partijų vadams kitose pasaulio šalyse," kad jie lauktų žinios ir būtų pasiruošę didelio masto "pergalės propagandai," kad ta "pergalė" būtų išnaudota komunistų tikslams kiekvienoje šalyje.

"Pergalė," kurios Kremliūs nesulaukė

Vienas Washingtono šaltinis, kurio vardas yra slepiamas, sakosi patyres, kad pranešimas apie "pergalę" būtų reikškęs, jogei vakarų sąjungininkai sutiko arba visai atšaukti savo planą apie valdžios atsteigimą vakarinėje Vokietijoje, arba bent sutiko jį atidėti.

Stalinas manė, kad jo reikalavimas bus priimtas, nežiūrint į visus Washingtono ir Londono pareiškimus, kad jie nedarysią nuolaidų sovietams. JAV ambasadorius W. Bedell Smith, diskusijoje su Molotovu ir pačiu Stalinu pakartotinai pabrėžė, kad Berlyno blokados pabrėžimas yra visai atskiras dalykas nuo vakarinės Vokietijos problemos. Bet Rusijos diktatoriūs vistiek atrodė, kad savo tikslą jįsai pasiekė. Todėl jįsai, pasirašęs susitarimą dėl blokados panaikinimo, įsakė jo nevykdyti. Čia jam teko nešvilti.

Jisai apsigėvo, nežinodamas tikros padėties. Jį suklaidino jo paties pagalbiniųkai.

"Jau ilgas laikas," sako vienas pranešimas iš Washingtono, "kai Amerikos ir kitų šalių diplomatiniai šaltiniai reiškia abejonę, ar p. Staliną pasiekia pilnos informacijos apie tarptautinius dalykus. Yra įrodymų, kad tikslai ir kaip reikiant išanalizuota informacija yra nuo jo slepiama."

"Rusijos ekspertai valstybės departamente sako, kad Rusijos žemesniųjų laipsnių valdininkai tiesiog bijo teikti tikrus fatkus savo vyresniešioms, kad ambasadoriai išsienio ministeriui Molotovui ir kad Molotovas švelnina savo pranešimus Stalinui."

To pasėkoje Stalinas įsivaizduoja dalykus, kurių visai nėra, ir ant šito klaidingo pagrindo stato savo politiką.

Jisai tikėjosi, kad Jungtinės Valstybės, D. Britanija ir Francūzija tuojau bus paklupdytos ir Maskva galės su triumfu įskelbti didelę "pergalę" Berlyne. Bet, vietoje triumfo, jisai susilaukė to, kad Berlyno klausimas pateko į Jungtinių Tautų forumą.

Dabar Stalinui bus dar sunkiau pasitraukti iš nepateisina-mos savo pozicijos. O trauktis jisai bus priverstas — geruoju arba piktuojū.

Tai vis totalitarinės diktatūros vaisiai — diktatūros, kurioje nė vienas asmuo nedrįsta pasakyti tiesos ir kurioje diktatoriūs, besigabaliudamas tamsoje, anksčiau ar vėliau pargriūva.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JEVIE ŽINAI, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

LIETUVOS PRAMONĖ ŽLUGDOMA

Uzsieniose leidžiami komunistinės melų propagandos lapai daug mėgsta rašyti apie Lietuvą vykstančių atstatymą, apie vis didėjančią gamybą ir t. t. Ir t. t. Ypač mėgstama operuoti įvairiais planais, kurie kuriami vieni už kitus didingesnii, bet kurie tačiau niekada neįvykdomi — jie ir kuriami tik alkanų ir nuplyšusių žmonių apra-minimui...

"Nuo pat įsikūrimo dienos iki šiol Trakų apskrities pramonės kombinatas nepateikė vartotojams tai, kas buvo užplanuota. —rašo okupacinės valdžios Vilniuje leidžiama "Tiesa" (1948 m. gegužės mėn. 29 d.). — An-tai pernai metinis gamybos planas buvo įvykdytas sekant: moliniū indų — 15 proc., kalčių — 20 proc., miško medžiagos piovimas — 32 proc., plytų — 35 proc., ir t. t. Nė kiek nepagerėjo reikalai ir šiemet: vėl žlugdomas valstybinis planas...

Kombinato direktoriūs Čekuškin, — rašo "Tiesos" korespondentas, — užsisleisdė savo kabinete. Jis labai retai tebūna dirbtuvėse ir cechuose, nesie-lioja dėl pastarųjų aprūpinimo reikalingomis medžiagomis ir žaliava... Apsileidėlis vadovas nereikalauja tvarkos bei drausmės iš laimūjų vedėjų. Todėl čia esti menka darbo drausmė, žemas našumas...

Apskrities pramonės kombinas, — praneša "Tiesos" korespondentis iš kito apskrities (Marijampolės), — nuolat žlugdo savo gamybinius uždavinius. Ypačingai susmuko statybinių medžiagų gamyba apskrityje šiais metais. Puskelniū ir Ber-tynės plytinės turi išdegti po 300 tūkstančių plytų. Dar pernai buvo išskirta po 450 kubinių metrų malkų; ligi šiol teišdėpta tik apie dešimtadalį... Plyt-nyšė neįrengtos džiovyktos, nėra net lentelių. Žalios plytos su-vertčiamos viena ant kitos, susi- maigo ir netinka deginui.

Jau septyni metai nedrėba Krosnos lentpiūvė, nepilnu pa- jėgumu veikia Gudelių lentpiū- vė, ilgai prastovėjo Turloškiū lentpiūvė, nes įrengimų remon- tas atliekamas neatydiiai, neap- galvotai, Taip išeina iš rikiuo- tės viena įmonė po kitos.

Pats pramonės kombinato di- rektoriūs Bieliajev sužlugdė Ma- rijampolės Kalkinės darbą. Čia dar pernai buvo sugabenta sau- sų malkų kalkėms degti. Bielia- jevą pagyrė darbštų kalkinės ve- dėjų ir... liepė sau pakrauti sunkvežimį malkų, nes, girdi, pristye malkų namuose. Pasip- lėję raščūkai, kaip iš gausybės rago. Šiuo metu kalkinė neturi malkų, nes jos buvo išgrobtos pagal pramonę dosnaus val- stybės sąskaita Bieliajevo raš- čiukus. Dabar direktoriūs leido — ir vėl valstybės sąskaita! — malkas pirkti turguje...

S. m. vasario mėn. 10 d. "Bir- žičių tarybinis žodis" griežtai įskritikavo Biržų pramonės kombinato vadovus, nes gamy- ba smunka, vietinės žaliavos nesuperkamos ir neapdirbamos, neišskoma būdų savikainai su- mažinti.

"Vykdomojo komiteto orga- nizacinio-instrukcinio skyriaus vedėjas drg. Calka,—rašo "Tiesos" Biržų korespondentas, — įtikino vykdomojo komiteto pirmininką drg. Slanį, kad, gir- di, laikraštis neturi jokių teisiū (-) kištis į vykdomojo komite- to skyriū veiklą. Pirmininkas drg. Slanys pritarė drg. Calkai ir įpareigojo pastarajį tftai pra- nešti redakcijai. Drg. Calka pak- sambino ir kirtio iš pieties:

—Ne jūsų reikalas kišti nosį į vykdomojo komiteto reikalus. Jei reikės, įvesime tvarką pra- monės kombinate ir be jūsų pa- galbos.

Praneša trys mėnesiai, o tvarkos vis dar nėra. Viena po ki- tos nustoja veikusios apskrities pramonės kombinato įmonės.

Šiuo metu iš trijų lentpiūviū nedrėba nė viena. Neveikia ir Farovėjos kalkinė: Biržuos — kalkių krašte — stinga kalkių... Neveikia ir nesiruošia veiktū vienintelė apskrityje Daniūnų plytinė. Darbininkams neužo- kėtās darbo užmokestis už kelis šiū metų mėnesius.

Štai lazdiujietis (!) drg. Glušo- kov aurodo, kad miesto atstaty- mas vyksta lėtai dėl vietinių statybinių medžiagų stokos. Nuo pat pernyškėčio pavasario statoma Pakirsniū plytinė dar nebaigta: sumūryta krosnis, lie- taus plaunama, suiro. Neatsta- tyta ir Prarėsiū lentpiūvė. Sta- tyba baigėsi reikiāmūs tech- nikinės priežiūros. Todėl su- griuvo medinis pastatas.

"Tiesos" korespondentas Laz- dijų apskričiui praneša, kad ap- skrities vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Pilpavičius kurčias vietinės pramonės pra- šymams. Vykdomasias komitetas nespėjo įrengti nei Kapčiamies- čio lentpiūvės, nei Veisėjų ma- lino. Apskrities vadovams ne- rūpi apskrities pramonės rei- kalai ir miesto atstatymo eiga.

Pasvalio apskrities kombina- to malūnuose direktoriauja bu- vę malūnų savininkai Vosyliaus ir Pama, arba žmonės, neturij kajo supratimo apie šį darbą, kaip dailininkas Mikalajūnas.

Klaipėdos miesto pramonės kombinate gintaro dirbinių įmo- nei vadovauja nekuriis Gasiūnas

Galūnas. Šis galūnas verčia įmonės darbininkus dirbti namų ruošos darbus. Gasiūnas-Ga- liūnas šeimininkauja įmonėje, kaip savo kišenėje. Žalio gintar- ro supirkimo akteje neinforminti, be datos ir atitinkamo parašo. Šį netarybinį žmogų į vedėjus išleklė miesto vykdomojo komi- teto pirmininko pavadofojas drg. Kontrimavičius ir kombi- nato direktoriūs drg. Vladimi- rovas...

Tačiau "Tiesa" veltui stengia- si visą kaltę dėl Lietuvos pra- monės sužlugdymo suvesti at- skiriems asmenims — daugumo- jie iš svetur atvykusiems "specialistams." Tikrumoje tuo kalta yra, be abejo, pati rusų okupacinė valdžia, kuri, kaip kiekviena okupacinė valdžia, siekia iš pavergo krašto gali- mai daugiau išspausiti, o jam — galimai mažiau duoti. Iš svetur atvykusių "specialistū" nesuge- bėjimas, nesirūpinimas ir grob- stymas tik padeda šiū krašto nuatinimo politiką varyti.

J. J.

"AUSROS SŪNŪS"

4 VEIKSMŲ DRAMA

Rengia

"NAUJIENOS"

Spalio 17 d. 1948 m.

SOKOLŲ SALEJE

2337 SO. KEDZIE AVE.

Veikalas vairduoja Lietuvos žmo- niū kovas dėl spaudos laisvės. Auš- rininkai, varpininkai ir demokrati- ūniū nusistatymo žmonės, iskovojū spaudos laisvę ir Lietuvai nepri- klausomybę. Bet ši kova nėra baig- ta Lietuva, vėl pagrobė tas pats maskolis, tikėjai žiauresnis, diktato- riūs.

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE KATALIKŲ LIUADIJIMUS IŠVIETINTIEMS

Reikalauja informacijų apie šeimyninius ir bažnytinius tremtinio santykiūs

Amerikos katalikų organizacijos reikalauja tokių žinių apie kiekvieną tremtinį, norintį patekti į J. A. Valstybes:

ADNOTATIONES PAROCHII LOCI

1. Vita moralis qualis est: exemplaris bona suspecta scandalesa aedificans indifferens non-bona ignota parocho affirmative negative
2. Utrum officia religionis et status adimpleat: affirmative negative
3. Vita conjugalis (si de vinculo junctis agitur): matrimonium ecclesiasticum concubinatus contractus civilis bigamia
4. Utrum commendatur a parocho et quibus ex rationibus

(locus sigilli)

(Parochus loci)

WAR RELIEF SERVICES— NATIONAL CATHOLIC WELFARE CONFERENCE RESETTLEMENT FORM III (Application for Emigration.) This form is to be completed by each individual or family group desiring to fill a specific home and job opportunity in the United States.

NCWC District Offices

Germany	Austria
US Zone—	US Zone
Frankfurt	Salzburg
Breden	Vienna
Stuttgart	Linz
Munich	
British Zone—	British Zone—
Hanover	
French Zone—	French Zone—
Frieburg	

1. Family Name
2. Christian Name
3. Sex
4. Marital Status
5. Birth Date and Place
6. Religion
7. Nationality
8. Present Address
9. Accompanying Family Members: Name Age Sex Nationality Relationship
10. Former address in 1939
11. Quota under which applicant is qualified
12. Education
13. Occupations for which applicant is qualified
14. Documents

I certify that the above facts are to my knowledge correct.

Signature

DO NOT FILL IN BELOW THIS LINE

KORESPONDENCIJOS

Lietuvių Protestantų tremtinių įkurdinimo reikalu

Nors BALF yra bendroji visų lietuvių organizacija ir pasiūmėsi tvarkyti imigracijos reikalus, turėtų rūpintis lygiai visais lietuviams be tautybės ir pasaulėžiūros skirtumų, tačiau paaiškėjo, kad BALF yra įėjęs nariu į National Catholic Welfare Conference ir iki šiol veikia tik per šią vieną organizaciją, siūsdamas per ją visas aplikacijas ir lūdimus. Suprantama, kad National Catholic Welfare C. turi rūpintis ir rūpintis pirmoj eilėj katalikais.

Kol BALF nekooperuoja su kitomis imigracijos agentūromis (Voluntary Agencies) — kaip Protestantų Church

World Service ir liberalų — International Rescue and Relief Committee, negalima tikėtis, kad nekataikų tikybos žmonių aplikacijoms būtų duota tinkama eiga per BALF. O tuo tarpu tiksliai surinktomis žiniomis tremtyje yra apie 10,000 liet. protestantų.

Įkurdinimu liet. protestantų Amerikoje rūpinasi Lietuvių Protestantų Sąjunga Inc., kuri yra narys Church World Service, ir įgijo teisę sertifikuoti darbo ir buto pažymėjimus, išleisti Church World Service.

Prasau dėl blankų — įkurdinimui ir darbui — ir dėl kitų informacijų kreiptis: Lithuanian Protestant Association Inc., 52 Frank St., Waterbury 61, Conn.

M. M. Devenis, M. D., Liet. Protestantų Sąjungos, Inc., Pirmininkas, Waterbury, 1948 m. rugsėjo 28 d.

NAUJIENŲ AKME TELEFONINIS
Arthur Adams (viršutį) ir Dr. Clarence F. Hiskey, kurie yra įtariamieji šnipinėjimo rėmėjai su atomine bomba. Dr. Hiskey dabar eina profesoriaus pareigas Brooklyno politechnikos institute.

Miami, Fla.

Viestulni praūžus

Jūs, kurie gyvenate toliau nuo mūsų saulėtos Floridos, laikraščius beskaitydami gal pamanyte, jog rugsėjo 21 d. siautęs viesulas mus į padangę išskėlė. Tačiau mes svaiki ir gyvi; į padangę neiškilome ir vis dar ant griešnos žemės teberlojiame.

Viesulas (jis čia vadinamas) pradėjo siausti rugsėjo 21 d. Kitą dieną, vėlai vakare, jis praūžė.

Kai viesulas nurimo, tai pradėjome darytis ir, taip sakant, tikrinti inventorių. Pasirodė, kad nieko bausas pas mus neatsitiko. Vienur kitur medelis išverstas, vieno kito namelio stogas apipešiotas, — tai ir viskas. Tiesa, viesulas apgadino ir vieną tiltą.

Skaičiote, kad dėl viesulo žuvo du žmonės. Tai tiesa. Atsitiko tai dėl jų neapdairumo ir neatsargumo.

Zemesnės vietos buvo vandens užlietos. Kai kuriose gatvėse teko iki kelių po vandenį braidyti. Vanduo ir į kai kuriuos namus įsigavo.

Vaisių sodai tai gerokai nukentėję: vėjas aplaužė šakas bei nukrėtė vaisius. Mūsų sode lyje vėjas nulaužė 5 bananų, 2 avakadų medžius. Be to, priplojo prie žemės ir kelis krūmus.

Rugsėjo 23 d. jau buvo visai graži ir saulėta. C. K. Braze

Hammond, Ind.

Šis miestas priskaito 95,000 gyventojų. Kiek lietuvių čia gyvena, tikrai nežinia, bet manoma, kad jų bus apie 40 šeimų.

Lietuviai gyvena labai išsiskirstę, mažai vieni kitus pažįsta ir nesueina. Tačiau policijoje dirba trys lietuviai — 2 čia gimę, o tretysis ateivis.

Šiame mieste gyvuoja SLA. 273 kuopa. Turi ji 25 narius. Kadangi nariai labai išsiskirstę, tai ir į kuopos mitingus susirenka mažai. Pav., rugsėjo 5 dienos susirinkime dalyvavo, rodos, tik 9 nariai.

Susirinkimui buvo paskaitytas Chicago Lietuvos Tarybos laiškas, kvietęs išrinkti į jos konferenciją delegatus ir prašęs aukos. Kai kurie susirinkusių sakė, kad aukos nereikia, bet buvo išrinktas delegatas ir paskirta atka \$5. Delegatui išrinko J. Maskvitį, kuris dalyvavo konferencijoje ir pridavė auką. —Vietinis.

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Hamilton, Ont.

Sekmadienį, spalio 3 d., įvyksta didelės iškilmės

Jau pereitį savaitę buvo pranešta, kad ši sekmadienį, spalio 3 d., Hamiltone įvyksia nepaprastai didelės iškilmės. Tai bus oficialus Vilniaus Vartų Šv. Panelės Marijos parapijos bažnyčios pašventinimas. Pamaldos ir pašventinimo ceremonijos, kuriose dalyvauts ir vietos vyskupas, prasidės 12 val. adresu Dundurn St. W. 58. Pamaldų metu giedos Hamiltono vyrų choras ir solistai iš Toronto, būtent: Br. Marijošius, P. Ščepavičienė ir J. Rimkus. Jiems akompanuos A. Dvarionas.

Po pamaldų iki 6 val. vakaro bus užkandžiai. O 6 val. prasidės koncertas adresu Central Hall, James St. 213. Koncerto programa bus labai įvairi ir turtinga. Babecko vadovaujamas Hamiltono vyrų choras išpildys visą eilę gražių dainų. Paskui vyrų kvartetas Babecko ir Dagelio vadovaujamas padainuos kelias dainas.

Svečiai iš Toronto, žinomi dainininkai Br. Marijošius, P. Ščepavičienė ir J. Rimkus palinksins susirinkusius savo puikiais balsais. Kiekvienas jų dainuos solo. Akompanuos jiems p. A. Dvarionas.

Pagaliau bus tautiški šokiai: Kalvelis, Rugūčiai, Lėnciūgėhs ir kiti. Šokiams vadovauja p. E. Olsauskas. Po koncerto šokiai ir žaidimai.

Visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai yra kviečiami dalyvauti tiek iškilmėse, tiek koncerte.

—Vienas iš komiteto narių

The Lithuanian University Club held its 16th annual meeting, Sunday, September 26, at International House on the University of Chicago campus. The most important point on the agenda was the election of officers for the new fiscal year and it is indeed our pleasure to congratulate the new officers: the enthusiastic and capable president, Al Krischunas; vice-president, Lillian Brandeis; secretary, Lillian Zilvitis; treasurer, Vyto Baltrunas; and sargeant-at-arms, Ellen Skirmont. To those leaving, Al Miskevicius, president; Virginia Yodwalkis, secretary; and Thekla Kachusis, treasurer, we would like to give our thanks for their admirable work during the past year.

We also welcome three new members into our midst, Jerome Bartkus, a student at Chicago Musical College; Dr. Raymond Kasty, a resident physician at Holy Cross Hospital; and Kostas Valadkevicius, a Ph.D. of Economics.

The forthcoming fall affair, "The Golden Harvest Dance", was discussed. The orchestral entertainment will be provided by Bob Phillips in the upper quarters of Darius-Gitrenas Hall and a surprise in the "rathskeller". Don't forget to attend! The date: Saturday, November 13. Mark it on your special date calendar! —O.A.K.

Pavogė 50 Eilių Drabužių

Du banditai, vienas kurių buvo ginkluotas, praėjusį antradienį užpuolė Pivonka Clothing Shop adresu 4053 W. 26th st. Piktadarčiai išnesė 50 eilių drabužių vertės \$3,000.

Prisirenkit dabar žiemai

Nors dar nėra sniego ant žemės; nors dar negirdime šiurpulingų vėjų, bet sumanos šeiminkės jau prisirengia žiemos mėnesiams. Mes turime mintyje apie prisikrovimą lentynų namie kenuotu maistu.

Dar nėra vėlu kenuoti vaisius ir daržoves ir kitus maisto produktus. Jų galite gauti kiek tik norite ir jei šeiminkės dabar kenuos, jos turės labai gero maisto žiemos mėnesiams.

Midwest krautuvės turi specialų kenavimo išpardavinimą

šios savaitės gale. Tik peržiūrėkite jų skelbimą šiandien Naujienose. Jūs čia rasite tokių dalykų, kurių jums reikia ir jų kainos yra žemos; jūs būsite patenkinti šiomis ekstraktybėmis. (Sk.)

SANTAS HERBS, 1125 Milwaukee Av., Chicago 22, Ill.

PIRKITE ČIA ŠIANDIEN

IR KASDIEN IR JŪS GREIT PAMATYSITE, KAD DAUGIAU PINIGŲ SUTAUPYSITE, IR GAUSITE GERIAUSIOS RŪSIŲ VALGIUS IR GROSERIUS!

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS! Pėnyčioj ir Subatoj, Spalio 1 ir 2

"MIDWEST" Geriausios Rūšies Šviežios Smetonos SVIESTAS 1 sv. gabalas 75c

U. S. Valdžios Liūdijimas 92-93 punktai.

"GW" PUKUS SUMALTAS POPIERINIAM MAISELYJE 5 sv. 45c

MINKŠTAS VIENŲ METŲ BEEF CHUCK ROAST SVARAS 69c

TIKRAI PAVASARINIŲ AVIŲ MĖSA "A ir AA" RŪŠIS AVIES PETUKAS KEPIMUI Svaras 59c

RAIKYTI LASINIUKAI "Broadcast" 1/2 sv. 34c

KENUOTAS KUMPIŠ "Hygrade" 1 1/2 sv. kenas \$1.85

CORNEB BEEF "Libby's" 12 unc. kenas 53c

"RAY'S BEST" WHOLE YELLOW FREESTONE PYČES TIRSTAME DIDELI 30 unc. kenai 25c

"OCEAN SPRAY" JELLIED SPANGULIŲ SOSAS 16 uncijų kenas 19c

"LIBBY'S" TWICE-RICH TOMATO JUICE Didelis 46 unc. kenas 29c

"LIBBY'S" GRAŽUS SILDŪS AGURKIUKAI 8 uncijų džiaras 25c

"GERBER'S" KAPOTI AR ISSUKTI KŪDIKIŲ VALGIAI VISOŠIOS RŪŠIES 3 už 25c

"KOSTO" Dezortai ir Tapioca Puddings 2 pak. 15c

RAUD. BULVĖS Pačios Geriausios U. S. 1 RŪŠIES 10 sv. 42c

CALIF. MORKOS Geriausios Calif. Dideli Ryšuliukai 2 už 15c

OBUOLIAI Dideli Raudoni Jonathan arba McIntosh 3 sv. 27c

"NORTH-AMERICAN" Su Piaustytais Grybais STEAK SAUCE 5 3/4 uncijų kenai 2 už 25c

"Swift's" CLEANSER 14 uncijų Kenai 2 už 23c

"CHIFFON" TYRAI BALTOS MULO PLESKELES Didelis Pakelis 33c

"WALDORF" TOILET TISSUE 2 rolės 17c

PATS ŠVEIČIŠS GRINDŲ VASKAS "SIMONIZ" Paintė 59c Kvorta 98c

MIDWEST STORES

AUKŠTOS RŪŠIES MAISTAI • ZEMOMIS KAINOMIS!

SU VIRŠUM 400 KRAUTUVIŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI

EKSTRA! EKSTRA! EKSTRA!

Zinia jau pasklido. Visi jau kalba apie tai. Tai didžiausias dalykas automobilių pasaulyje. The 1949 Kaiser-Frazer jau išleistas. Atvykite ir pamatykite puikiausią automobilį. Automobilis šio šimtmečio. Nepraleiskite progos jo nemate. Atlankykite COOK COUNTY DISTRIBUTORS šiandien ir pamatykite rytojaus automobilį—šiandien. Mažo karo ekonomija su didelio karo patogumais ir veikimu.

Jūs galite padaryti geriausį pirkinį pas

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 West 63rd St., prie Loomis Blvd.
CHICAGOŠ DIDŽIAUSI AUTOMOBILIŲ DISTRIBUTORIAI

Geriausai nauji ir vartoti karai visoje šalyje čia yra jūsų pasidžiaugimui tokiomis kainomis, kad jūs nusistebėsite. The COOK COUNTY DISTRIBUTORS garantuoja, kad sutapsys jums pinigų. Mes esame virš 30 metų biznyje.

Mūsų įstaiga atdara kasdien iki 9 val. vak. Sekmadieniais visą dieną.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 W. 63rd STREET
ALL PHONES: WAlbrook 5-3700.

NŪO ŪZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sedėti ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atviry ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų g y d o m o s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti nakty. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą, ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sušabdo džiūviną odos ir perplyšimą tarpšėdų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulės nuo visu išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistines Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskit money order'į. LEGULO, Department J 4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street CHICAGO 21, ILL. ENglewood 4-5023

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ ŪZAKŲ I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJA, PRANCŪZIJA, ITALIJA, OLANDIJA, BELGIJA, ŠVEICARIJA, LENKIJA, CEROSLOVAKIJA, JUGOSLAVIJA.

Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato—pinigai gražinami. Pakety dingęs siuntinis pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS 8-21 DIENŲ! I VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėliu Europoje.

Siunčiant money order'į, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymu siuntinių tipų numerius. Galima užsakyti keli pakietetai tam pačiam gavėjui.

- No. 1 2 sv. taukų, kiaušiniu, 2 sv. bekonu
- \$8.00 2 sv. saliami desertai, 2 sv. kenuotos jautienos, 1 sv. pieno milteliu.
- 2 sv. bekonu, 2 sv. kenuotos jautienos, 2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado
- \$6.00 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių, 1 sv. sokolado, blocks
- 2 sv. kiaušinių tauku, 2 sv. bekonu
- No. 3 2 sv. cukraus, 2 sv. aukš. rieb. sūrta, 1 sv. kavos pupelių.

- No. 4 \$2.95 9 SVARAI CUKRAUS
- No. 5 \$4.98 9 SV. KAVOS Pupelių
- No. 6 4.5 sv. cukraus \$4.00 4.5 sv. kavos pupelių
- No. 7 200 Chesterfield cigarečių \$2.00 (išskiriant Vok ir Italija)
- No. 8 16 sv. sudyti silkni stati \$5.95 nėlė (Tik i Vokietiją)
- No. 9 10 sv. kvietinių miltų \$2.85 4 unc. kepinimo milteliu

- EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!
- 2 sv. kenuotų žvieslo, 2 sv. bekonu, 2 sv. kiaušinių tauku
- \$7.95 1 sv. sokolado, blocks, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių.

Čia nurodytos kainos išskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos įlaidos. Atskirai tariamus su draugijomis, komitetais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų. Nėdelsdami šiandien pasiuokite savo gimėms, draugams siuntinėlus!

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

—18 STOTIES—

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.

Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirkite vėliausias dainas, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

CHICAGO IR APYLINKĖS ŽINIOS

Prezidentas Trumanas Aplankė Illinois Valstiją

Vienas ketvirtadienio (rug-sėjo 30 d.) pranešimas iš Mt. Vernon, Illinois, sako, kad prezidentas Trumanas aplankė pietinės Illinois valstijos kai kuriuos anglių kasyklų miestelius. Čia žymų skaičių balsų turi angliakasių unijos nariai. Unijos bosas John Lewis nekenčia prezidento Trumano, kovoją prieš jį. Betgi tai nesulaukė kitų unijos pareigūnų ir jie bent dviem atvejais išreiškė jam priitarimą. Angliakasių unijos pareigūnai važiavo prezidento traukiniu per Utah valstiją ir trečiądienį (rug-sėjo 29-ą) Oklahomo angliakasių delegacija, nešusi vėliavas, buvo didžiulėje žmonių minioje, kuri pasitiko prezidentą miesto McAlester.

Darbo Federacija Užgrė Paul Douglas Kandidatūrą

Illinois Darbo Federacijos rezoliucijų komitetas priėmė ketvirtadienį rezoliuciją, kuri užgria prof. Paul Douglas kandidatūrą ir senatoriją. Valstijos darbo federacija šiomis dienomis laiko suvažiavimą Chicagoje.

Autorizavo Uniją Skelbti Apdraudos Agentų Streiką

C.I.O. Industrial Insurance Agents lokalas 78 laikė susirinkimą ir įgaliojo unijos pareigūnams paskelbti streiką „Prudential Life Insurance“ korporacijai. Unija reikalauja užtikrintos agentams \$65 savaitinės algos ir priedo \$15 savaitėje dėl pragyvenimo kaštų pakilimo. Jeigu kompanija išpildys agentų reikalavimą, jų algą sieks \$81 savaitėi.

Mirė Po Kumštynių

Trečiądienio vakare (rug-sėjo 29-ą) Chicago Stadione įvyko Kid Dynamite ir Bobby McQuillar kumštynės. Dynamite buvo kilimo iš Dominikonų respublikos ir tikrąją pavardę turėjo Felix Gomez. Bobby McQuillar paėmė iš Michigan valstijos. Jie kumščiausiai aštuonis apsisukimus (rounds). Aštuntame apsisukime Dynamite sukniavo platformėje tuoj prieš skambučiu paskambinus. Devintame apsisukime jis jau nebetingė kumščiuotis. Nugabentas į ligoninę Dynamite mirė 4:04 valandą ketvirtadienio rytą. Šiomet jis yra antras kumštyninkas miręs po kumštynių. Pirmasis mirė Sam Baroudi vasario mėnesio 20 dieną. Dėl Baroudi mirties smarkiai buvo kritikuojama Illinois atletinė komisija ir specialiai Jury reikalavo pakeisti patvarkymus, kurie reguliuoja kumštynes.

Numušė Lėktuvų Bilietų Kainą

Capital Airlines paskelbė, kad jų bilietų kainą kelionei lėktuvu tarp Chicagos ir New Yorko, pradedant spalio mėn. 5 dieną, bus \$29.60. Tai beveik yra kone tiek, kiek mokama geležinkelio, kurio bilieto kaina siekia \$27.30. Važiavimas geležinkelio Pullman vagonuose iš Chicagos į New Yorką kaštuoja \$44.10.

„Karšta“ Byla Teisėjo Dougherty Kameroje

William Ferguson padarė išradimą — Ferguson Zerret Aplicator. Instrumentas, pasak Fergusono ir jo sėsmanų, išgydo visokias ligas. Sėsmanai surado pirkėjų nemažai, biznis davė pelno ir išradėjui ir sėsmanams. Bet įsimaišė valdžios atstovai ir apkaltino juos suktybe. Praėjusį trečiądienį byla buvo paimta nagrinėjimui teisėjo Dougherty kameroje. Fergusonas advokatas atsivedė į teisimą 40 liudininkų — daugiasia moterų. Moterys įsikarščiausios gyrė Fergusono instrumentą. Tarpe kitų liudijimo ponis Mary Sanakis, 49 m., 4716 N. Maplewood ave. Moteris paaiškino, kad instrumentas ją visai išgydė ir dar davęs jai pelno. Klausinėjama, moteris pasiskakė, kad pardavinėdama Zerret Aplicator ji komisio uždirbusi \$3,126. Kita moteris, ponis George Lunden, taipgi dėka instrumento visai pasveikusi, o pardavinėdama jį kaimynėms dar uždirbo \$2,100. Teisėjas Dougherty atidėjo Fergusonos bylos nagrinėjimą iki spalio mėnesio 14 dienos.

Buvusių Kariuomenės Tarnyboj Moterų Susirinkimas

Buvusių J.V. ginkluotųjų jėgų tarnyboje moterų, norinčių turėti Amerikos Legiono Postą Chicago šiaurės daly (North Side), susirinkimas įvykis Viking Temple salėje, 935 School street, spalio mėnesio 8 dieną 7:30 val. vakare. Būs svarstomas moterų posto organizavimo klausimas. Kviečiamos atsilankyti moterys tarnavusios visuose ginkluotųjų jėgų skyriuose. Prašoma atsiųsti kopiją paleidimo iš tarnybos popierių, kaip mandata.

Apiplėšė Atvykusį Iš Alaskos

17 metų Robert Karl Laine iš Anchorage, Alaska, atvyko į Chicago savo dėdės, Robert Hauptmano, atlankyti. Prie Marquette Road ir Stony Island avenue jį užpuolė trys vyrai, sumušė, atėmė iš jo piniginę su \$130 ir pabėgo. Piniginėje buvo jo dėdės adresas, kurio jis neatsimena. Trečiądienį policija ieškojo jo dėdės telefonų knygos pagalba, bet nesurado. Ketvirtadienį policininkai ketino atnaujinti ieškojimą. Laine buvo nugabentas į ligoninę.

Ieško Patarėjų Keliauninkams

45,000,000 keliauninkų, pravažiuojančių Chicago per metus laiko, ieško patarimų ir informacijų. Keliauninkams pagalbos teikti draugija neturi pakankamo skaičiaus patarėjų. Taigi ieško 50 savanorių šiam darbui. Iš savanorių tikimasi vienos dienos 5 valandų patarnavimo savaitės gale. Kursai moterims, kurios norėtų dirbti šita darba, bus teikiami spalio mėn. 25, 26 ir 27 dd. Aplikacijos reikia paduoti tokiu adresu: Volunteer Bureau of the Council of Social Agencies, Room 700, 123 W. Madison street, telefonas RAndolph 6-8571.

CLASSIFIED ADVT.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos
3% DIVIDENDŲ GAUSITE pasidėję pinigus pas mus ant Paup Up šėrų. (current rate). Visu išdėliai Federališkai apdrausti iki \$5,000.00.

Per paskutinius septynis mėnesius pas mus pradėjo naujus taupymo accounts 1215 vpatu; per tą patį laiką turtais padidėjo virs 800,000.00 tūkstančių dolerių. Loks greitas bendrovės augimas liudija, jog biznis yra labai vedamas. Kviečiame ir amstą pas mus.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 S. WESTERN AVE. Grovehill 6-7575

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

AUTAI ir Sunkvežimiai Pardavinimui
A & C MOTOR SALES
3302 So. Wallace St.

1949-FORD CLUB COUPE
1948-OLDS CONVERTIBLE
1948-PLYMOUTH TUDOR
1946-PLYMOUTH SEDAN
1942-OLDS CLUB SEDAN
1941-BUICK SEDAN
1941-CHEVROLET SEDAN
1940-MERCURY SEDAN
1940-PLYMOUTH SEDAN
1939-BUICK TUDOR
1939-PLYMOUTH TUDOR

MŪSŲ KAINOS PAS MUS YRA GERIAUSIAS PARDAVĖJAS

IVAIRIOS ŽINIOS

J.V. parama padės atstatyti ūkį

WASHINGTON, D. C., rugs. 28 d. — J. V. parama Europos ūkiui atstatyti yra raktas į laimėjimą, — šiandien pareiškė Stafford Cripps. Jis pridėjo, kad medžiaginė parama turi nepaprastai didelės reikšmės, bet ne viena duona žmogus gyvena. Cripps atvažiavo į Kanadą ir J. Valstijas, kad galėtų aptarti ekonominius klausimus. Šiandien jis pasakė kalbą spaudos klube.

Komunistai užėmė Chihnsien aerodromą

SANCHAJUS, Kinija, rugs. 28 d. — Parskridę lakūnai pasakoja, kad komunistai jau okupavo Chihnsien aerodromą, kuriuo buvo palaikomas susisiekimas su Mukdenu. Oficialaus kariuomenės pranešimo dar nėra, bet iš ankščiau paskelbtų matėsi, kad minėtame fronto ruože komunistų jėgos žygiuoja pirmyn. Chihnsien aerodromu praradimas sudavė nepaprastai didelį smūgį Kinijos apsaugai ir susisiekimui.

Vengrų policija kaltina amerikiečius

BUDAPESTAS, Vengrija, r. 27 d. — Vengrų vidaus reikalų ministras skelbia, kad amerikiečiai Paul Rudemann ir George Bannentine, Amerikos aliejaus bendrovių atstovai, kenkė aliejaus gamybai. Policijos pranešimas sako, kad jiedu prisipažino davę įsakymus sabotažuoti vengrų aliejaus gamybą. Abu Amerikos piliečiai išstąsą savaitę buvo išlaikyti kalėjime. O dabar, tvirtinama, jie yra išsiųsti į čekoslavakiją.

„AUSROS SŪNŪS“
4 VEIKSMŲ DRAMA
Rengia
„NAUJIENOS“
Spalio 17 d. 1948 m.
SOKOLŲ SALEJE
2337 SO. KEDZIE AVE.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Zėmė—Pardavinimui
Kuomet busite Kalifornijoje, pasimatykite su JOS. W. RUZELLA Lietuvių Real Estate Brokeriu dėl visokių rūšių nuosavybių. Telefonuokite dieną arba vakare TUCKER 6972. 707 E. KENSINGTON ROAD Los Angeles 26, Cal. Rašome visokią apdraudą.

MARQUETTE PARK
Ką tik naujai užbaigtas, moderniškas 2 flatų po 4 kambarius mūrinis namas, gatavas tuoj gyventi. Dėl platesnių informacijų pašaukite CE darcrest 3-1739.

MARQUETTE PARK — Dvi flatis. Mūrinis ir 7 kambarių rezidencija. Abudu namai yra mūriniai ir gražūs. Greitai pardavinimui kainos numazintos. Teisingas patarnavimas. CHARLES URNICH-URNICKIS, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. PR ospect 6-6025.

NAMAS PARSIDUODA dviejų pagyvenimų 5 ir 6 kambariai. Galite gauti savininko flatą. 18-tos apylinkėje. Atsišaukite po penkių vakare. CH3-5319.

6 KAMBARIŲ moderniškas mūrinis bungalow. 2 aukštų mūrinis. Garažas užpakalyje. Automatiškas alyva šildymas visur. 1938 So. Christiana.

NORTHWEST SIDE rezidencija. Karštu vandeniu šildoma. Gasu kurinama Moderniškas plumbingas. Tile prausykla. 4 miegamieji. Logan Square apylinkėje. Puiki transportacija. Savininkas užimtas. Parduoda iš priežasties nesveikatos. Mr. Kemp, State 2-3655.

2 AUKŠTŲ mūrinis. Krautuvė su kambariais gyvenimui. 6 kambariai 2-me aukšte. Taipgi namas užpakaly su 2-3 kambarių apartamentais. 50 pėdų prysakis. Prieinama kaina. Kreiptis 2 aukštas prysakyje. 6828 SO. RACINE.

GERI PIRKINIAI

Naujai statoma 6 kambarių rezidencija. 3 biznio namai su daug apartamentų Marquette Parke daug gerų lotų dėl biznio ir rezidencijų. Taipgi didelių lotų Tautiškių kapių kaimynystėje. Puigai. Taipgi statome visokios rūšies naujus namus. Padarom gražius išplanavimus. Visais reikalais matykite: JOSEPH WILMAS 6753 So. Rockwell St Tel. HE mlock 4-2323

FARMS FOR SALE

65 AKRAI, 6 kambarių moderniška insulated stuba Furnas šildoma, keletas fermos kitų trobesių. \$20,000. Parduoda nes nesveikata. Jums apsimokės pasiteirauti. 70 mylių nuo Chicagos centro. Savininkas Fred. Kingma. Route 1, De Motte, Indiana.

BUSINESS CHANCES

PARDAVIMUI TAVERNA su namu Marquette Parko apylinkėje. Arba mainysiu į bet ką. WAlbrook 5-6434.

TAVERNA, įkainuota greitai pardavinimui Gyvenimui kambariai Lietuvių apylinkėje. CA lumet 5-1894

GROSNĖ IR MESOS krautuvė Brighton Parke. Išvystyta per 15 metū. \$3,500.00 viskas. Geriausias šiandien pirkiny. BE verly 8-0814.

PARDAVIMUI TAVERNOS biznis su namu; biznis geras; moderniškas mūrinis namas, 6 kambariai viršų tavernos, 2 karų garažas, parduodamas pigiai arba mainy į privatišką namą. Telefonuokite vakarais. TRingle 4-1991.

PARDAVIMUI TAVERNA arba atiduosiu ant lyso, su pragyvenimu. 11578 SO. PRAIRIE AVE. CO mmodore 4-9866.

TAVERNA PARDAVIMUI, geras išvystytas biznis su namu. 7 kambariai viršuje, 2 kambariai užpakaly tavernos. Tuščias lotas šalima. Nesveikata verčia parduoti. Savininkas 9940 Vincennes Ave., Tel. CE darcrest 3-6600.

REPAIRS—IN GENERAL

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS Greitai — Prieinama — Garantija Taipgi Mūsų radio ir television patarnavimū skyrus yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET CHICAGO 29 ILL.
Tel. HE mlock 4-3352.
Pirkite tose krautuvėse, kuriose garsinasi „NAUJIENOSE“

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų
REIKIA MAIL HANDLERS
Chicago & North Western Railway
Dienomis, vakarais ir naktimis darbas.
8 darbo pakaitos.
\$1.08 į valandą
Matykite MR. KAHL
166 N. CANAL ST.

REIKALINGAS draiveris duonai išvežti. Real Rye Bread Bakery 2910 W. 40 St.
MAISTO PRODUKTŲ DARBININKŲ REIKIA Pastovus ir nuolatinis darbas. \$47.50 į savaitę. Dykai apdrauda, uniformos, apmokamos atostogos ir šventadieniai. Pensijos ir pelnu pasidalinimo planas.
1017 W. WASHINGTON Mr. Leach.

REIKALINGAS draiveris duonai išvežti. Real Rye Bread Bakery 2910 W. 40 St.
MAISTO PRODUKTŲ DARBININKŲ REIKIA Pastovus ir nuolatinis darbas. \$47.50 į savaitę. Dykai apdrauda, uniformos, apmokamos atostogos ir šventadieniai. Pensijos ir pelnu pasidalinimo planas.
1017 W. WASHINGTON Mr. Leach.

VYRŲ REIKIA. Dalių sudėstymo darbas. Lengvas dirbtuvės darbas. Pastoviai. Geras mokestis. 334 N. BELL.
VYRŲ REIKIA Įdomus dirbtuvės darbas. Patyrimo nereikia. GERAS MOKESTIS Pastovus darbas. EAGLE GRINDING WHEEL CO. 2519 W. Fulton Street.

REIKALINGA MOTERIS sortavimui senų popierių. Gali dirbti 8 arba 40 valandų per savaitę. ROCCO RIZZO 500 So. Green St. MO nroe 6-0660.

GIRLS for general office work. No experience necessary. PERMANENT POSITIONS. 5 day week. Apply 2nd Floor 237 E. GRAND AVE.

REIKIA VIREJOS ir lunch room. Darbo valandos 6 iki 2 popiet. TOM'S TAVERN, 3641 S. Morgan.

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ. Bendras ir lengvas dirbtuvės darbas. Patyrimo nereikia. Geras darbas Patogi transportacija. Kreiptis GENERAL CAN CO., 1727 So. Stewart Ave., arti 18th ir Canal St.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai RENDON KAMBARYS prie mažos šeimynos dienomis dirbančiai ypatai. 3422 So. Morgan St. 1-mos lubos.
KAMBARYS RENDON inteligentiškam vyriui su vahliu arba be jo. Pašaukti GR ovehill 6-2228.
RENDON MIEGAMAS kambarys pavieniam žmogui prie 3 suaugusių žmonių. 4247 S. Maplewood Ave.

TO RENT—WANTED Ieško Rendočių Ieškau 4, 5 KAMBARIŲ flato Marquette Parke. Šaukite HE mlock 4-9170.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rūkandai ir Įtaisai Pardavinimui MODERNIZUOKIT Savo Virtuve arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 5x7, 5 pėdų aukščio \$89.00. Sudėsimė—Kreditas. HE mlock 4-3200 Pasirinkimas gražiausių spalvų.

ENGLEWOOD REFRIGERATOR EXCHANGE
Frigitaire, 5 kub. pėdų \$69.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

FRIGIDAIRE, 5 kub. pėdų \$99.50
KELVINATOR, 4 kub. pėdų \$99.50
FRIGIDAIRE, 4 kub. pėdų 72.50
Universal, 4 kub. pėdų 99.50
Gibson, 5 kub. pėdų 99.50
Kelvinator, 5 kub. pėdų 89.50
Table-Top, 3 kub. pėdų 89.50
Kelvinator, 6 kub. pėdų 125.00
Perbudavoti ir nubaigti. Rašyta garantija. Cash ar išmokėti. Atmeta pirmadienį iki 9:30 vak. 6330 S. RACINE AVE. WA lbroom 5-1959.

A. L. D. D. NARIAI

Phones: Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėli. ūdaryta. Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place Phone RE public 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BE verly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų. Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: PU llman 5-8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SE eley 3-7330
Namy tel. BR unswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Sub ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YA rds 7-4787
Namy Tel. PR ospect 6-1930
Jei neatsilieps viršūniniai telefonai. Šaukit MI dway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street
Telefonas YA rds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare Seređoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro. trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HE mlock 4-7899
Namy Tel. HI lltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8. Trečiądieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputi į rytus nuo California Tel. YA rds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave. CHICAGO, ILL.
Ofisas HE mlock 4-5849
Rezidencija HE mlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antr., ketvirt., ir penktad. 1:30-4: 7-9 vakaro Treč ir šeštad. tik susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuvis Gdvytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. d. ir 7:30-9 vak. šeštad. nuo 2-4 p. d. Trečiad. ir Sekmad. ūdaryta
Ofiso Tel.: PR ospect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

GRIZO IS ATOSTOGU
Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisa adresu:
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1-3 ir 6:30-8 Namy telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, šaukit KE nwood 6-5107 arba VI nc. 6-3900

Telef.: Ofiso GR ovehill 6-4020
Rezidencijos HI lltop 5-1560
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v. (Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį)
Ofiso ir Namy Tel. GR ovehill 6-1800

Ofiso ir Namy Tel. GR ovehill 6-1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuvis Gdvytojas)
3925 W. 59th Street (Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet. 6:30-8:30 vakarais. Trečiądieni pagal sutartį.

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pentk. ir šešt. 12-2:30

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-321